

Bakalářská práce

České
vysoké
učení technické
v Praze

F3

Fakulta elektrotechnická
Centrum znalostního managementu

Aplikace pro podporu metody Pomodoro

Adam Lipowski

Vedoucí: Ing. Pavel Náplava, Ph.D.
Obor: Softwarové inženýrství a technologie
Květen 2020

Název práce	1. česky: Aplikace pro podporu metody Pomodoro 2. anglicky: Pomodoro Method Application
Studijní program (název)	Softwarové inženýrství a technologie
Studijní program (typ)	magisterský / bakalářský
Obor:	
Vedoucí	1. Ing. Pavel Náplava, Ph.D. 2. Centrum znalostního managementu (13393) 3. naplava@fel.cvut.cz , +420 22435 3708
Oponent	1. Ing. Pavel Šedek 2. pracovní pozice, zaměstnavatel 3. email, telefon jeden z dvojice vedoucí – oponent musí být z katedry obhajoby studenta nebo aspoň z FELu vedoucí a oponent by neměli být zaměstnanci stejného pracoviště (pracovní skupina)
student	1. Adam Lipowski 2. lipowada@fel.cvut.cz
literatura	<p>[1] A guide to the project management body of knowledge (PMBOK guide).3rd ed. Newtown Square, Pa.: Project Management Institute, Inc., c2004.ISBN 1930699506.</p> <p>[2] COVEY, Stephen R.7 návyků vůdčích osobností pro úspěšný a harmo-nický život: návrat etiky charakteru. 1. vyd. Praha: Pragma, 1994. ISBN80-85213-41-9.</p> <p>[3] LUDWIG, Petr.Konec prokrastinace: [jak přestat odkládat a začít žít naplno]. Vyd. 1. V Brně: Jan Melvil, 2013. ISBN 978-80-87270-51-6.</p> <p>[4] NEWPORT, Cal.Hluboká práce: pravidla pro soustředěný úspěch v rozjetém světě. Vydání první. V Brně: Jan Melvil Publishing, 2016.ISBN 978-80-7555-008-8.</p>
pokyny	text (maximálně 1000 znaků) - vložte dle Pokynů pro psaní a zadávání BP/DP Analyzujte pojmy a metody, spojené s řízením osobní produktivity a časového plánování. Zaměřte se především na metodu Pomodoro. Proveďte rešerši existujících řešení (nástrojů) a porovnejte je. Na základě výstupů provedené rešerše a analýzy metod navrhnete a realizujete novou aplikaci, která umožní jednoduše a multiplatformově metodu Pomodoro využívat. V aplikaci reflektujte využití v akademickém prostředí, tj. využití studenty, případně vyučujícími. Funkčnost aplikace ověřte formou uživatelského testování na vybrané skupině studentů, případně vyučujících.
zadavatel	v případě, že je vedoucí práce externista- název firmy nebo instituce (předpokládá se, že vedoucí je zaměstnanec nebo majitel této firmy)

Poděkování

Hlavní díky patří vedoucímu mé práce Ing. Pavlu Náplavovi, Ph.D., za jeho zkušené vedení, vřelý přístup, ochotu a dobré nápady. Také děkuji všem uživatelům za jejich věnovaný čas, kdy aplikaci testovali a poskytli mi jejich zpětnou vazbu a úhel pohledu.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité zdroje a literaturu.

V Praze, 19. května 2020

Adam Lipowski

Abstrakt

Cílem této práce bylo vypracovat analýzu pro návrh multiplatformní aplikace na bázi techniky Pomodoro, aplikaci následně implementovat a otestovat. Aplikace s názvem Felodoro se od všech existujících aplikací odlišuje její schopností fungovat na více zařízeních synchronizovaně. Vyjma informací týkajících se přímo aplikace Felodoro práce také obsahuje analýzu fungování techniky Pomodoro a její srovnání s ostatními time managementovými technikami. V rámci této práce bylo také provedeno srovnání vhodných nástrojů pro implementaci a nasazení aplikace a proběhlo uživatelské testování.

Klíčová slova: Časový management, prokrastinace, omezení vyrušování, soustředění, odhad náročnosti práce

Vedoucí: Ing. Pavel Náplava, Ph.D.

Abstract

The aim of this bachelor's thesis was to analyze, design and develop cross-platform application based on the Pomodoro technique and conduct user testing. Application named Felodoro is unique thanks to its cross-platform capability. This thesis also includes information about the Pomodoro technique itself. How it works, why it works and how well does it stand against other time management techniques. Furthermore, the thesis describes technologies appropriate to implement and deploy cross-platform application Felodoro. Description of the application release and conducted user testing is included as well.

Keywords: Time management, procrastination, minimizing distractions, concentration, work duration estimation

Title translation: Pomodoro Method Application

Obsah

1 Úvod	1	5.3 Závěr kapitoly	21
1.1 Úvod práce	1	6 Řešení existujících řešení	23
1.2 Slovník pojmů	1	6.1 Aplikace Forest – Stay focused	23
		6.2 Ostatní řešení	24
		6.3 Závěr kapitoly	25
Část I		7 Výzkumy podporující Pomodoro	27
Teoretická část		7.1 Výzkumy	27
2 Úvod do techniky Pomodoro	5	7.1.1 Zabránění prokrastinaci	27
2.1 Seznámení s technikou Pomodoro	5	7.1.2 Data z monitorující aplikace DeskTime	27
2.2 Co je to Pomodoro	5	7.1.3 Řízení času se lze naučit	27
2.3 Princip fungování techniky Pomodoro	5	7.1.4 Pozitivní vliv plánování	27
2.4 Zdůvodnění fungování techniky Pomodoro	6	7.1.5 Úspěch u agilních metodik	28
2.5 Závěr kapitoly	6	7.2 Závěr kapitoly	28
3 Seznámení s pojmy	9		
3.1 Time management	9	Část II	
3.1.1 Pilíře time managementu	9	Praktická část	
3.2 Prokrastinace	9	8 Analýza požadavků na aplikaci	31
3.3 Rozhodovací paralýza	10	8.1 Soubor požadavků	31
3.4 Hluboká práce	11	8.2 Use Case	32
3.5 Mělká práce	11	8.3 Diagram tříd	32
3.6 Závěr kapitoly	12	8.4 Diagramy aktivit	33
4 Metody time managementu v kontextu techniky Pomodoro	13	8.5 Návrhy obrazovek	34
4.1 SMART cíle	13	8.5.1 Filosofie návrhu	34
4.1.1 Proč plánovat cíle	13	8.5.2 Multiplatformní použití	35
4.1.2 Proč je dobré odložit myšlenky na papír	13	8.5.3 Shrnutí wireframů	35
4.2 Efektivní komunikace	14	8.6 Závěr kapitoly	35
4.3 Trénink hlubokou prací	14	9 Srovnání technologií	37
4.4 Závěr kapitoly	15	9.1 Technologie pro vyřešení synchronizace	37
5 Srovnání technik pro řízení osobní produktivity	17	9.2 Architektura	38
5.1 Pomodoro a jeho místo mezi time managementovými technikami	17	9.3 Frontend	39
5.2 Přehled technik	18	9.3.1 Angular	39
5.2.1 Pomodoro	19	9.3.2 React.js	39
5.2.2 Timeboxing	19	9.3.3 Vue.js	39
5.2.3 Time blocking	19	9.4 Backend	40
5.2.4 The 10-Minute Rule	20	9.4.1 Java - Spring Boot	40
5.2.5 Biological Prime Time	20	9.4.2 Node.js - Express	40
5.2.6 The Seinfeld Method	20	9.5 REST vs GraphQL – revoluce nebo evoluce?	42
5.2.7 Kanban	20	9.5.1 Problémy RESTu	42
5.2.8 Komplexní dlouhodobé plánovací metody	21	9.5.2 Facebook zachránil situaci – GraphQL	43
		9.5.3 GraphQL subscriptions	43
		9.6 Výsledek srovnání	43

9.6.1 Frontend	44	14 Další vývoj aplikace a získaná	
9.6.2 Backend	44	ponaučení	61
9.6.3 API	44	14.1 Vylepšení kódu	61
9.7 Závěr kapitoly	44	14.2 Nové funkcionality	61
10 Sekundární výběr technologií	45	14.3 Mobilní aplikace	62
10.1 Podpora mobilních zařízení ...	45	14.4 Závěr kapitoly	62
10.1.1 PWA	45	15 Závěr	63
10.2 Nuxt.js	45		
10.3 Vuetify	46	Přílohy	
10.4 Dodatečné knihovny a pluginy .	46	A Literatura a zdroje	67
10.5 Závěr kapitoly	47	B Diagram nasazení	73
11 Vytváření aplikace	49	C Screenshoty z aplikace	75
11.1 Zdroje pro programování	49		
11.2 Vývojové prostředí	49		
11.3 Prostředí pro nasazení aplikace	49		
11.4 Závěr kapitoly	50		
12 Testování	51		
12.1 Testovací scénáře	51		
12.1.1 Scénář 1 - Kontrola			
přihlašování	51		
12.1.2 Scénář 2 - Kontrola zobrazení			
informativní sekce	51		
12.1.3 Scénář 3 - Kontrola			
synchronizované manipulace			
odpočtu	51		
12.1.4 Scénář 4 - Kontrola			
synchronizované manipulace úkolu	52		
12.1.5 Scénář 5 - Kontrola zobrazení			
úkolů	52		
12.1.6 Scénář 6 - Kontrola zobrazení			
reportu	53		
12.2 Beta testování	53		
12.3 Výsledky testování	53		
12.3.1 Scénáře	53		
12.3.2 Beta testování	54		
12.4 Závěr kapitoly	55		
13 Vyhodnocení vzniklé Aplikace	57		
13.1 Vyhodnocení požadavků	57		
13.2 Vzniklá aplikace	57		
13.3 Rizika	58		
13.4 Vyhodnocení implementace ...	58		
13.5 Aplikovatelnost na akademické			
prostředí	58		
13.6 Závěr kapitoly	59		

Obrázky

Tabulky

2.1 Pomodoro – vizualizace techniky, zdroj: [2]	6
7.1 Inkrementální vývoj software, zdroj: [12]	28
8.1 Proces zapni odpočet	34
9.1 Web Socket – vizualizace komunikace serveru s klientem, zdroj: [23]	38
9.2 Schéma monolitické architektury, zdroj: [25]	39
B.1 Diagram nasazení	73
C.1 Domovská stránka v mobilní aplikaci	75
C.2 Sekce úkolů	76

Kapitola 1

Úvod

1.1 Úvod práce

Tato práce je vypracována za účelem analyzování metod určených k zlepšení osobní produktivity a časového plánování. Pojednává především o time managementové technice zvané Pomodoro. Dále popisuje vytvoření aplikace vzniklé na základě vypracované analýzy.

K vytvoření této práce mě přivedl fakt, že jsem bývalým uživatelem jedné z aplikací pro řízení osobní produktivity, a to aplikace Forest – Stay Focused. Líbila se mi představa vytvoření multiplatformního systému implementujícího techniku Pomodoro, neboť takový software zatím neexistuje.

Nejprve se práce zabývá představením time managementu a techniky Pomodoro, spolu s pojmy, které se v této oblasti používají. Největší část práce se zaměřuje na techniku Pomodoro, kde se používá a jaké jsou její principy. Součástí je srovnání time managementových metod.

Analýza pokrývá požadavky pro multiplatformní řešení, návrh aplikace vhodné pro akademické prostředí a řešerši vhodných technologií pro její implementaci a nasazení.

1.2 Slovník pojmů

Pojem	Vysvětlení
Pomodoro	Time managementová technika - systém plánování času.
pomodoro	Jednotka pracovního intervalu (zpravidla 25 minut).
Felodoro	Aplikace na bázi techniky Pomodoro vytvořená v rámci této práce.
Prokrastinace	Odkládání povinností.
Mělká práce	Kognitivně nenáročné úkony.
Hluboká práce	Kognitivně náročné úkony provozované v soustředěném stavu.
Time managementová technika	Soubor postupů a nástrojů určený pro zefektivnění využití času.
Rozhodovací paralýza	Paralýza vyvolána přebytkem možností.
Znalostní pracovník	Osoba, která vytváří hodnoty na základě svých znalostí. V této práci tímto pojmem však budu označovat všechny osoby, které provozují znalostně náročné činnosti. Toto označení se tedy vztahuje i na studenty.

Část I

Teoretická část

Kapitola 2

Úvod do techniky Pomodoro

2.1 Seznámení s technikou Pomodoro

„Pamatuj, čas je hráč, jenž nepodvádí sice, a přece vyhrává, jak psáno, stůj co stůj,“ uvedl ve své sbírce Květy zla francouzský básník Charles Pierre Baudelaire. Dle mého názoru není jediný, jehož představa o plynutí času se podobá zápasu odsouzenému k porážce. Dimenzionální představa času jako měřitelné veličiny na ose mezi dvěma body (začátkem a koncem) bývá spojována s pocity úzkosti. Jeho odvíjení je prchavé a nekonečné. Francesco Cirillo ve své knize Technika Pomodoro napsal: „Snažíme-li se s během času měřit, připadáme si nedostateční, utiskovaní, zotročení, s každou další vteřinou víc a víc.“

Cirillo se zabíral negativním vlivem myšlenek typu „Uběhly už 3 hodiny, ale pořád jsem nic nestihl.“ a řešením je dle něj alternativní pojetí, kde čas je pouze sled událostí. Věřící, že pravidelná posloupnost činností může být pro mnohé podstatou uklidňujícího rytmu. Toto smýšlení vedlo k prvnímu natáhnutí kuchyňské minutky ve tvaru rajčete, až nakonec sestavil nejpopulárnější time managementovou techniku na světě, Pomodoro[1].

2.2 Co je to Pomodoro

Pomodoro je jednoduchým nástrojem pro zlepšení produktivity (time managementová technika). Jeho cílem je minimalizování nesoustředěnosti, prokrastinace, demotivace a pocitu úzkosti spojeného s odvíjením času. Umožňuje najít udržitelné a příjemné pracovní tempo.

2.3 Princip fungování techniky Pomodoro

Fungování techniky Pomodoro je založeno na jednoduchém principu střídání časových intervalů práce a volna. Dvacet pět minut čisté práce a pět minut pauzy představují jedno Pomodoro. Platí pravidlo, že Pomodoro je nedělitelné. Nelze odpracovat jen půl Pomodora a jeho přerušení ho činí neplatným. Poté přichází na řadu pět minut pauzy. Během ní je důležité nemyslet na práci

nebo neprovozovat jinak psychicky náročné aktivity. Umožníme tím tak naši mysl zregenerovat a získat cenný odstup a nadhled. Po čtyřech Pomodorech krátkou pauzu obměníme za půl hodinovou přestávku. Můžeme jí vyplnit posezením u kávy, procházkou nebo konverzací s kolegy. Opět platí, že jde o regeneraci.

Obrázek 2.1: Pomodoro – vizualizace techniky, zdroj: [2]

2.4 Zdůvodnění fungování techniky Pomodoro

Technika Pomodoro staví na střídání krátkých časových intervalů odpočinku a práce. Stanovení krátkého pracovního intervalu vzešlo z následujících myšlenek. Dlouhá pracovní doba působí dojmem, že je pořád na všechno spousta času a zhotovit práci můžeme kdykoliv, zatímco vytyčení pouhých 25 minut vynucuje, abychom byli produktivní okamžitě. Krátký úsek také vyvolává menší negativní emoce (nechuť, averzi) a je tak snadnější pustit se do práce.

Dalším důvodem je, že práce vyžaduje soustředění, ale udržování koncentrace stojí sílu. Sílu čerpáme z naší schopnosti ovládat se, našeho kognitivního zdroje. Pauza dlouhá 5 minut, při které nemyslíme na práci a neděláme aktivity náročné na koncentraci, poslouží k doplnění kognitivního zdroje. Ten je třeba obnovovat, neboť lidský mozek většinou udrží pozornost 20 až 30 minut, než začne myšlenkami směřovat jinam[3]. Důležitým konceptem Pomodora je také to, že regenerujeme schopnost soustředit se preventivně, ne až je třeba.

2.5 Závěr kapitoly

V této kapitole byly rozebírány myšlenky, které vedly ke vzniku techniky Pomodoro. Nejpodnětnější byla otázka frustrujícího ubíhání času, na kterou se Francesco Cirillo snažil odpovědět prvním natažením ručičky kuchyňského Pomodora. Jakmile bylo objasněno pozadí vzniku, došlo k představení techniky samotné. Technika Pomodoro byla definována a byly zmíněny hlavní benefity, kterými má obohatit své uživatele. Na konec kapitoly byl umístěn popis, jak se Pomodoro používá a proč funguje.

Cílem kapitoly bylo, aby si čtenář vytvořil obrázek o tom, co to Pomodoro vůbec je, než si přečte práci, která se touto technikou zabývá.

Kapitola 3

Seznámení s pojmy

V úvodu této práce je třeba nejprve vydefinovat pojmy, které jsou spjaté s technikou Pomodoro. Jedná se o time management, prokrastinaci, rozhodovací paralýzu, mělkou práci a hlubokou práci.

3.1 Time management

Time management je sadou postupů a praktik pro efektivní využití dostupného času. Týká se především využití pracovního času, jak jednotlivce, tak i celého projektu. Time management může být považován za podmnožinu projektového managementu a představuje plánování a sestavování harmonogramu[4].

O organizaci času mají zájem zejména lidé usilující o zvýšení osobní produktivity, ale týká se téměř všech. Stephen Covey[5] jako nejzákladnější formu time managementu považuje vytvoření upomínky na určitý čas. Jako vyšší formu vidí plánování pomocí kalendáře nebo diáře a ještě výše stojí plánování, stanovení priorit a řízení pomocí specializovaného nástroje (organizér, počítač).

3.1.1 Pilíře time managementu

Time managementové techniky obecně staví na dovednostech, které svému uživateli mají vštípit a naučit ho používat je, a jsou jimi:

- Stanovení SMART cílů.
- Překonání prokrastinace.
- Plánování (motivace).
- Zvládání stresu.
- Omezení vyrušování.

3.2 Prokrastinace

Prokrastinace (lat. pro-crastinus = patřící zítřku) je vědomé odkládání úkolů a povinností nehledě na negativní následky[6]. Projevuje se tak, že když

prokrastinujeme, nejsme schopni donutit se k vykonávání úkolů, jimž bychom se měli věnovat. Místo toho trávíme čas neproduktivními aktivitami jako například: sledováním sociálních sítí nebo seriálů, nadbytečným uklízením, hraním videoher nebo pouhým zíráním do prázdna. Jelikož ale žádná z těchto aktivit ke splnění úkolu nevede, přicházejí výčitky svědomí a frustrace vedoucí k pocitu bezmoci, který způsobí opětovné odložení povinností.

Důležité je nezaměňovat pojmy lenost a prokrastinace. Zásadně se liší tím, že líná osoba záměrně nic nedělá, dělat nechce a je takto spokojená. Naproti tomu člověk podléhající prokrastinaci by něco dělat chtěl, není však schopen se k tomu donutit[6]. Prokrastinace někdy může být také alibisticky považována za odpočinek. Ten se vyznačuje znovunabytím sil a energie, čímž nás připraví na další práci. Zmiňované výčitky a frustrace plynoucí z prokrastinace nám však z energie ubírají, a to pouze přispívá k dalšímu odkládání práce.

Prokrastinace je sice poměrně nový pojem(cca. rok 1540)[7], neznamená to však, že by lidstvo tímto neduhem trpělo až v dnešní moderní době. Dále také neplatí, že by chorobné odkládání zhoršovalo pouze náš profesní život, neboť totéž platí i pro život osobní. Lidé spíše litují věcí, které neudělali, než těch, které udělali[6]. Boj s prokrastinací sahá až k přelomu našeho letopočtu, kdy římský stoický filosof Seneca formuloval větu: „Zatímco ztrácíme svůj čas váháním a odkládáním, život utíká“.

3.3 Rozhodovací paralýza

Po vydefinování pojmu prokrastinace můžeme postoupit k dalšímu fenoménu úzce souvisejícím s odkládáním a tím je rozhodovací paralýza. Zmiňovaný citát filosofa Senecy ukazuje, že s prokrastinací se lidstvo potýkalo odjakživa. S rozhodovací paralýzou je to však trochu jinak. Oproti minulosti je průměrná délka života výrazně větší, svět už se tolik nezmítá v konfliktech, hranice pro cestování téměř vymizely a v kapse díky internetu nosíme největší knihovnu na světě s výkonem větším, než měly superpočítače dvacet let zpátky. Každým dnem se zvětšuje potenciál, který svět skýtá.

Smýšlení dnešní společnosti se ubírá stejným směrem rozšiřování potenciálu. Oproti minulosti, kdy lidská uskupení žila v rigidních totalitách nebo monarchiích, je nynější ideál založen na individuální svobodě a volnosti. Panuje obecné přesvědčení, že čím více svobody lidé dostanou, tím budou šťastnější[6].

Jestli je tedy potenciál větší a větší, neměli by být lidé stále šťastnější? Intuitivně cítíme, že tomu tak není a výzkum Rotterdamské univerzity to potvrzuje.

Odpovědí na tento paradox je pojem rozhodovací paralýza. Jedná se o jev, kdy širší potenciál přináší více možností volby. Avšak čím více možností máme, tím je obtížnější se pro konkrétní možnost rozhodnout. Samotné vybírání té správné možnosti vyžaduje tolik energie, že nezřídka kdy nakonec ani žádnou nevybereme. Dokonce platí, že čím je porovnávání variant složitější, tím větší je šance, že rozhodnutí pro jednu z nich bude odloženo[6].

Nejen že větší počet možností znepříjemňuje proces vybírání, má dokonce vliv také na spokojenost s vybranou variantou. Lidé si začínají představovat,

jaké by to bylo, kdyby se rozhodli jinak a budou tak snáz vidět nedostatky na tom, pro co se rozhodli[6].

Zvyšující se míra rozhodovací paralýzy napomáhá růstu prokrastinace[6]. Autor knihy Konec prokrastinace píše: "Odkládání [kvůli rozhodovací paralýze] dovede snížit naši produktivitu až na zlomek reálných možností. Vědomí toho, že náš potenciál nenaplníme, později vede k výčtkám a frustraci." [6]

3.4 Hluboká práce

Hluboká práce je termín, který jsem převzal z knihy Hluboká práce – Pravidla pro soustředěný úspěch v roztěkaném světě. Cal Newport (autor) ji definuje jako pracovní činnost provozovanou ve stavu nerušeného soustředění, která vás nutí využívat váš kognitivní potenciál na maximum. Taková činnost vytváří nové hodnoty, zlepšuje vaše schopnosti a je obtížně replikovatelná[6].

Cal Newport v jeho knize většinou zmiňuje hlubokou práci jako dlouhý úsek věnovaný pouze práci. Pro kontext Pomodora jako hlubokou práci budu označovat soustředěné úsilí vynaložené během pomodora, napří při studiu (pro připomenutí – pomodoro je časový interval pro práci v technice Pomodoro).

Zvyk hluboce pracovat je sdílený napříč celou řadou osobností[8], které svým myslitelským úsilím ovlivnily dnešní svět. Michel de Montaigne pracoval ve vlastní soukromé knihovně, vybudované v jeho zámku. Mark Twain vytvořil Dobrodružství Toma Sawyera v chatce tak vzdálené, že jej rodina volala k obědu troubením na trubku. Carl Jung si sám postavil dům na vesnici, aby se v místnosti určené jenom pro něj mohl zabírat svými myšlenkami a vytvářet revoluční psychologická díla. Režisér Woody Allen se stranil elektronického vyrušování a vyprodukoval 44 filmů. V odmítání počítačů s ním byl zajedno fyzik Peter Higgs, jehož izolovanost od virtuálního i okolního světa vyústila v úsměvnou situaci, kdy po oznámení udělení Nobelovy ceny jej nebyli novináři schopni ani najít.

Přínosy hluboké práce pokračují i na komerční scéně. J. K. Rowlingová při sepisování knih Harry Potter nebyla na sociálních sítích (to je na dnešní dobu poměrně významná dávka izolace a oddání se práci). Dokonce i Bill Gates praktikoval týdny přemýšlení ("think weeks"), kdy se odřízl od světa a nedělal nic, než že četl a přemýšlel.

Sklon velkých osobností hluboce pracovat vyobrazují proto, abych ukázal jeho kontrast s pracovními návyky velké části studentů a znalostních pracovníků, které jsou od hluboké práce stále více vzdálené. Většinou mají tříštění pozornosti na svědomí síťové nástroje jako email, SMS a sociální sítě.

Jelikož se jedná o práci vytvořenou pro studenty a akademickou půdu obecně, jako hlubokou práci budu tedy označovat i studium.

3.5 Mělká práce

Mělká práce jsou kognitivně nenáročné úkony logistického charakteru, často vykonávané nesoustředěně. Tyto činnosti většinou nevytvářejí ve světě hodnoty

a jsou snadno replikovatelné[6].

Společnost McKinsey na základě její studie uvádí, že běžný znalostní pracovník stráví přes 60 procent pracovního týdne elektronickou komunikací a vyhledáváním na internetu, konkrétně 30 procent času připadne na emailování[6]. V dnešní době síťových nástrojů lidé stále častěji nahrazují hlubokou práci za mělkou[6].

Mělká práce není tak hodnotná jako ta hluboká. Neznamená to však, že je vhodné se od ní naprosto odstříhnout a považovat ji za bezcennou. Téměř každý znalostní pracovník se jí musí aspoň do určité míry věnovat. Pracovní náplň se málokdy zcela obejde bez meetingů, emailů nebo telefonátů. Jde tedy o její minimalizaci, ne úplné odstranění.

Dalším faktorem obhajujícím mělkou práci je omezenost našich kognitivních sil. Intenzivní soustředění zásobárnu těchto sil vysává. Psychologický výzkum se jal zjistit, jak dlouho tato zásoba při práci náročné na soustředění vydrží[8]. Jeho výsledky uvádějí, že u začátečníků se doba pohybuje okolo jedné hodiny za den. To není nic překvapivého. Dítě nebo člověk odvyklý na kognitivně náročnou práci začne brzy upadat na pozornosti a výstupy soustředění budou klesat. Zajímavější však je, že i osoby zvyklé na dlouhé soustředění jsou jej schopny vydržet maximálně 4 hodiny, zřídka kdy více.

Mělká práce má tedy rozhodně místo v pracovním nebo studijním rozvrhu. Jde pouze o to nedělat mělkou práci na úkor té hluboké. Zároveň by bylo ukvapené říci, že je v pořádku polovinu pracovního dne strávit v opojení mělkých činností. Spousta profesí vyžaduje časově náročné schůzky a telefonáty. Je proto klíčové nepromarnit zbylý čas a opravdu jej strávit hluboce. Také platí, že práci lze dost často odvést, i když nejsme vyloženi v nejhlubším stupni soustředění, byť lehce na úkor její unikátnosti a vytvořených hodnot.

3.6 Závěr kapitoly

Jelikož je Pomodoro technika pro řízení osobní produktivity, stručně jsem představil pojem time management. Po zasazení do kontextu a vydefinování pojmů, které se budou v této práci opakovaně používat, je již vše potřebné představeno a lze tak přejít ke konkrétním výstupům vzešlých z filosofických úvah autora techniky Pomodoro, Francesca Cirilla.

Kapitola 4

Metody time managementu v kontextu techniky Pomodoro

4.1 SMART cíle

Většina time managementových metod má společný stavební kámen a tím je právě jasné určení cílů nebo dokonce SMART cílů. Akronym sice nemá jednotné znění a různí autoři jej uvádějí s různými slovy, myšlenka však zůstává stejná. SMART je mnemotechnická pomůcka pro kvalitativní hodnocení cílů. Písmena představují[9]:

- S – Specific (Konkrétní) – Jasné a jednoznačně definované.
- M – Measurable (Měřitelný) – Existuje kritérium, podle něhož můžeme měřit plnění cíle.
- A – Achievable (Dosažitelný) – Je možné jej dosáhnout.
- R – Relevant (Relevantní) – Má smysl jej dosáhnout.
- T – Time-bound (Časově vymezený) – S harmonogramem, který má jasné časově definovaný začátek a konec.

4.1.1 Proč plánovat cíle

Plánování má jasné určit, které zdroje a aktivity nás dělí od dosažení cíle. Tím napomáhá předcházení negativních jevů jakými jsou stres nebo frustrace. Ty vždy zhoršují psychický i fyzický stav jedince a můžou zhoršovat i produktivitu práce. Pro dlouhodobé udržitelné tempo a spokojenost je tedy vhodné naučit se jim vyvarovat nebo je alespoň mírnit. Stres uvolňující techniky a strategie nám v tom pomůžou, částečně díky správnému plánování.

4.1.2 Proč je dobré odložit myšlenky na papír

Lidská mysl je schopna udržet jen omezený počet myšlenek najednou. Se-stavení plánu ulehčí mysli tím, že činnosti převedeme na „papír“. Takto se můžeme zbavit myšlenek na řešení budoucích problémů a plně se soustředit na jediný úkol. Také existuje korelace mezi vytvořením plánu a splněním cílů[10].

hlubokého tréninku, jak Ericsson uvádí: “Rozptýlená pozornost je takřka opakem soustředěné pozornosti, která je pro vědomý trénink nezbytná”. **Konec úryvku.**

Na Ericssonovo pozorování navázali neurovědci, kteří zjišťovali, jaké fyzické procesy stojí za progresem lidí v mentálně/znalostně náročných činnostech. V knize *The Talent Code* píše novinář Daniel Coyle, že příčinou zlepšování výkonu je pravděpodobně myelin. Myelin je vrstva tukové tkáně, která roste kolem nervových buněk a funguje jako izolace, díky níž buňky přenášejí vzruchy rychleji a čistěji[8]. Silnější vrstva myelinu vybudovaná tréninkem z jedinců dělá kulturisty na intelektuálním poli. Stejně jako v posilovně vede izolované zapojování svalů k růstu, analogicky způsobuje intenzivní soustředění na danou schopnost to, že oligodendrocyty začnou obalovat daný obvod v mozku myelinem.

Oligodendrocyty – buňky, které obklopují neurony v centrální nervové soustavě a vytvářejí na nich myelinové pochvy[11].

Shrnutí tréninku hlubokou prací je tedy takové, že pokud izolujeme naše myšlení od vyrušení a intenzivně se soustředíme na danou činnost, zapojovaný obvod se stane silnějším díky myelinaci.

4.4 Závěr kapitoly

Kapitola představila metody time managementu, které jsou součástí fungování techniky Pomodoro. Pomodoro využívá plánování, aby její uživatel zmapoval, čeho potřebuje dosáhnout pro splnění cíle. Poté pomoci koncentrované práce jednotlivé úkoly splní. Zároveň kapitola popsala pozitivní vliv opravdového soustředění na rozvoj mozku. Zmínila, že evidence úkolů je zdrojem pro zpětnou vazbu, která nám umožní naši produktivitu posunovat dále. Celek to pak vytváří pracovní průběh: naplánuj, splň, vyhodnoť (a vylepši), což je obvyklé široce používané a praxí ověřené workflow (pracovní styl)[12][13][14].

Kapitola 5

Srovnání technik pro řízení osobní produktivity

5.1 Pomodoro a jeho místo mezi time managementovými technikami

Podnikl jsem průzkum time managementových technik přečtením knih, webových i vědeckých článků (sekce 15) a zjistil jsem, že se zaměřují buď na dlouhodobější stanovení a organizaci úkolů nebo na splnění úkolů aktuálních, například v rámci jednoho dne. Pomodoro spadá do sekce *splnění aktuálních úkolů* a je tedy bezpředmětné srovnávat jej s technikami na způsob Bullet Journal. Bullet Journal jsem na základě přednášky nakladatelství Jan Melvil, které je vydavatelem knihy Bullet Journal, zjednodušeně definoval jako soubor všech úkolů, který slouží k jejich organizaci. Jeho smyslem je zjistit, které úkoly je třeba udělat dnes. Oproti tomu Pomodoro slouží ke splnění dnešních úkolů. Netvrdím však, že tyto dva druhy technik se vůbec nepřekrývají, neboť nemůžu začít pracovat na dnešních úkolech, pokud nevím, které to jsou. Uživatelé Pomodora, kteří nepoužívají žádnou z dlouhodobějších technik, občas Pomodoro o plánování v širším horizontu obohatí. Nejedná se však o původní zamýšlené použití techniky, a proto Pomodoro nepovažuji za konkurenta Bullet Journal a naopak.

Jako alternativu Pomodora vidím krátkodobou techniku, která nepřerušuje pracovní fázi a snaží se tak dosáhnout hluboké práce. Tuto techniku prosazuje spisovatel Cal Newport ve své knize Hluboká práce: Pravidla pro soustředěný úspěch v roztěkaném světě. Je založena na dlouhých úsecích nepřerušované práce. Autor vidí smysluplnost techniky ve vysoké hodnotě výstupů, které vznikají během hlubokého soustředění. Tohoto soustředění se nejsnáze dosahuje při dlouhé nepřerušované práci. Zmiňuje však, že existují jedinci, kteří se dokážou do stavu hluboké práce ponořit okamžitě a nepotřebují tak dlouhé úseky věnované práci.

Po přečtení knihy jak zastánce Pomodora[1], Francesca Cirilla, tak zastánce hluboké práce[8], Cal Newport, jsem však nedošel k závěru, že by byla jedna technika opakem druhé. Pomodoro i Hluboká práce vyzdvihují hodnotu odpočinku pro pracovní produktivitu. Obě techniky jsou spíše odpůrcem multi taskingu a věří, že bychom naši pozornost měli upírat na jediný kognitivně

náročný úkol. Během pracovní fáze Pomodora je uživatel také odstíněn od vyrušení a je v soustředěném stavu (byť možná ne tak hlubokém, jako při dlouhých úsecích Hluboké práce).

Já vnímám rozdílnost technik především v tom, že Hluboká práce se vyskytuje zejména u lidí, kteří ve svou práci natolik věří a natolik je baví, že jsou u ní schopni vydržet hodiny a dostat se tak do hlubšího stavu pracovního nasazení. Naproti tomu Pomodoro vytváří snadnější pracovní podmínky a lze je tak efektivně aplikovat na činnosti, které uživatel nepovažuje za zábavné a bez Pomodora by se stejně hluboce neponořil do práce. Hluboká práce je spojována s velikány jako Carl Jung, kteří se snažili vytvořit originální a převratné výstupy. Pomodoro však může jednoduše využívat například student, který se musí naučit pro něj nezajímavou látku. Tím poukazují pouze na větší flexibilitu Pomodora, netvrdím, že je určeno pro mělčí činnosti.

5.2 Přehled technik

Rozhodl jsem se uvést tyto time managementové techniky, přestože jich existuje spousta, neboť základní přístupy a metody time managementu jsou v těchto technikách obsaženy a zbylé techniky jsou spíše jejich iteracemi. Pro úplnost uvedu i techniky podobné již zmiňovanému Bullet Journalu, i když Pomodoro nenahrazují. Při sestování přehledu jsem čerpal ze serveru Clockify[2].

Krátkodobé:

- Pomodoro.
- Aplikace Forest – Stay focused.
- Timeboxing.
- Time blocking.
- The 10-Minute Rule.

Dlouhodobé:

- Bullet Journal.
- Productivity Journal.
- Kanban.
- Biological Prime Time.
- The Seinfeld Method.
- GTD - Getting Things Done.
- The Eisenhower Matrix.

■ 5.2.1 Pomodoro

Pomodoro je založené na pravidelném střídání práce a volna. Snaží se využít času, kdy je mozek schopen intenzivně pracovat a času, který umožní mozku zregenerovat, aby se mohl vrátit k soustředěné práci.

■ 5.2.2 Timeboxing

Spočívá v alokovaní časových úseků (timeboxy) k aktivitám. Práce na dané aktivitě probíhá pouze během těchto daných úseků. Jakmile vyprší, práce se musí přesunout jinam nebo úplně přestat. Timeboxing většinou zahrnuje pevně dané deadliny.

Je to velice podobné Pomodoru s tím rozdílem, že aktivitě je většinou věnován takový počet Pomodor, který si vyžádá její dokončení. Oproti tomu Timeboxing aktivitu ukončí ve chvíli, kdy se vyčerpá určený počet "Pomodor". Dalším rozdílem je to, že Timeboxing nijak neklade důraz na to, aby daný box trval 25 minut. U Pomodora je většinou doporučována tato délka, ne však vynucována.

Pro:

- Perfekcionistům zabraňuje donekonečna pracovat na úkolu a neustále jej vylepšovat.
- Omezený počet časových úseků pro úkol motivuje produkovat výstupy rychleji.
- Zlepšuje odhad náročnosti.

Proti:

- Nutnost definitivně ukončit práci po uplynutí vymezeného času může být kontraproduktivní, pokud je uživatel zrovna hluboce ponořen.
- Rigidní rozvrh špatně zvládá nevyhnutelné vyrušení jako například důležité hovory

Timeboxing lze snadno zabudovat do techniky Pomodoro a sám autor Francesco Cirillo to ve své knize doporučuje zkušenějším uživatelům techniky.

■ 5.2.3 Time blocking

Probíhá tak, že si uživatel vyhradí čas pro danou aktivitu. To znamená, že do kalendáře pro aktivitu napíše počet minut, dnů, hodin a určí ji konkrétní dny a časy, kdy v tyto dny začne pracovat a kdy skončí. Zahrnuje chytré plánování a evidenci. Zároveň do určité míry definuje i konkrétní práci v daný den, proto je to dlouhodobá a krátkodobá time managementová technika. Tuto metodu proslavil Elon Musk.

Pro a proti jsou stejné jako u Time Boxing. Na rozdíl od Time Boxingu však spíše než způsobem Pomodora řeší denní práci pomocí dlouhé hluboké práce, která je popisována v knížce Hluboká práce od autora Cal Newport.

Podobnost s Pomodorem je zde velká, a proto se moc neliší ani klady a zápory této techniky.

Opět zde ale nedochází ke kolizi s Pomodorem, ba naopak. Spojením této techniky s Pomodorem můžeme nejtěžší činnosti přesunout v seznamu úkolů na dobu, kdy budeme mentálně nejsilnější.

Technika uživatele podporuje v udržování pracovní disciplíny a poskytuje mu satisfakci z práce formou prodloužení řetězu. Zároveň je extrémně nenáročná. Pokud uživatel fyzicky nevlastní kalendář, existují jednoduché mobilní aplikace, které analogové fungování tohoto systému nahradí.

5.2.7 Kanban

Tato technika je sice poměrně populární, ale její využití nijak nekoliduje s technikou Pomodoro, a proto nebudu rozebírat její klady a zápory. Kanban zmiňuji pouze pro úplnost a kvůli možnosti použít dlouhodobý plánovací systém, když Pomodoro jej nijak neobsahuje.

■ 5.2.8 Komplexní dlouhodobé plánovací metody

Kanban byla prostá time managementová technika určená pro dlouhodobé plánování. Uživatelům Pomodora by mohlo vyhovovat použití některé z dalších dlouhodobých metod, které však nijak nekonkurují Pomodoru.

Jedná se o Bullet Journal, Productivity Journal, GTD – Getting Things Done. Vzhledem k jejich komplexnosti se jimi však v této práci nebudu zabývat.

■ 5.3 Závěr kapitoly

Na poli time managementových technik stojí Pomodoro, co se popularity týče, na úplné výši[1]. Ze srovnání však vyplynulo, že techniky, které se zaměřují na splnění denních cílů, tzn. nezaměřují se na dlouhodobé plánování, jsou svým způsobem fungování velice podobné. Sám autor techniky Pomodoro ve své knížce popisuje, jak obohatit obyčejné Pomodoro o tyto další techniky a zabudovat je do něj[1].

Jediná konkurenční metoda Pomodora je dlouhá hluboká práce popisována v knížce Hluboká práce[8]. Ze srovnání těchto dvou metod v této kapitole však nevyplývalo, že by jedna byla nadřazena druhé.

Tato kapitola tedy podkládá rozhodnutí, proč se tato práce zabývá Pomodorem namísto jiné time managementové techniky.

Kapitola 6

Rešerše existujících řešení

Nejúspěšnější aplikací na bázi Pomodora je Forest – Stay focused. S její roustoucí oblíbeností se snažila celá řada dalších aplikací vydobýt si své místo na scéně, ať už s větším či menším úspěchem. Tato kapitola rozebere silné stránky již existujících řešení a také jejich nedostatky. Při sestavování rešerše jsem čerpal především z Google Play, neboť internetové články tak či tak stejně odkazovaly zpátky do tohoto obchodu. Z App Store jsem většinou nečerpal, neboť zobrazuje uživatelům méně informací, zejména skrývá počet stáhnutí aplikace (což přímo vypovídá o jejich popularitě).

Seznam existujících řešení:

- Forest – Stay focused
- Focus To-Do: Pomodoro Timer & To Do List
- Brain Focus Productivity Timer
- Clockwork Tomato

6.1 Aplikace Forest – Stay focused

Dle oficiálního popisu na App Store od společnosti Apple se jedná o nejlépe hodnocenou aplikaci pro produktivitu ve 126 zemích. Má více než 2 milióny platících zákazníků. Dokonce byla doporučena v televizní reklamě “Amazing Apps“ od společnosti Apple.

Forest je nejpopulárnější aplikace inspirovaná technikou Pomodoro. Na Google Play je v kategorii aplikací s počtem stažení 10 až 50 miliónů[15](k přesným číslům veřejnost nemá přístup). Její elegantnost, jednoduchost a funkčnost proslavila time management mezi mladými lidmi a otevřela tak dveře ostatním technikám.

Spočívá v zasazení stromu a určení intervalu soustředění, během kterého je uživateli zakázáno používat ostatní aplikace jeho telefonu. Pokud uživatel přeruší soustředění a použije jinou aplikaci, strom zahyne a odpočet se přeruší. Aplikaci je tak schopen okamžitě používat kdokoli a její povedené zpracování má tendenci lidi pohltit do procesu sázení stromů a nechtějí o něj přijít. Pokud se uživatel vydržel soustředit, strom mu roste před očima a cítí tak pocit uspokojení z odvedené práce. Třešničkou na dortu je reálné zlepšování stavu

přírody. Ekologie je nyní velice populární a fakt, že díky této aplikaci bylo zasazeno 460 000 skutečných stromů (dle oficiálního popisu na App Store), jejímu jménu jenom prospívá.

Pro mě samotného byla tato aplikace vstupním bodem do světa time managementu a můžu ji doporučit každému, kdo by chtěl zkusit, zda mu vyhovuje systematický přístup k práci.

Pro:

- Jednoduchost.
- Povedený design.
- Funkčnost.
- Uživatele baví ji používat.

Proti:

- Pro řadu uživatelů může působit dojmem, že má málo funkcionalit.
- Nevymezuje čas pro pauzu (některým uživatelům to však může vyhovovat).
- Na App Store je zpoplatněná.
- Neobsahuje plánování aktivit na aktuální pracovní sezení.
- Pokus o synchronizaci pc a mobilu pomocí Chrome extension skončil dle uživatelských recenzí neúspěchem[16]. Jeden uživatel zveřejnil email, kde žádal o umožnění synchronizovaného běhu, a odpověděli mu, že kvůli technickým potížím to neumožňují.

6.2 Ostatní řešení

Role aplikace Forest je tak dominantní, že trh Pomodoro aplikací opravdu nejlépe vystihuje popis: "Forest a ty ostatní aplikace".

Ostatní aplikace implementují techniku Pomodoro takovým způsobem, že opravdu podporují praktikování Pomodora jak je popsáno v knížce od jejího autora[1], ne jako sázení stromečků. Možná právě díky tomu se tak neuchytily. Lidé chtějí v uvozovkách okamžité jednoduché řešení, nechtějí studovat nějakou techniku.

Všechny zmíněné aplikace 6.1 fungují víceméně stejně. Uživatel může zapnout, vypnout, přeskočit odpočet, někdy i vytvářet úkoly. Z nich generují reporty, někdy i multiplatformně. Ani mezi nimi ale neexistuje použitelné multiplatformní řešení. Aplikace jsem testoval a zejména Focus To-Do: Pomodoro Timer & To Do List[17] mi byl inspirací.

■ 6.3 Závěr kapitoly

Ze srovnání existujících řešení vyplývá, že doopravdy neexistuje jediná multiplatformní aplikace. Dokonce i zpoplatněná aplikace Forest v tomto ohledu dle uživatelů selhala. Z nespokojených uživatelských recenzí bylo zřejmé, že zájem o takovéto řešení tady je[16].

Kapitola 7

Výzkumy podporující Pomodoro

7.1 Výzkumy

Ze sekce věnované srovnání 5.1 lze usuzovat, že rozdíly mezi technikou Pomodoro a jinými krátkodobými time managementovými technikami nejsou velké. Všechny staví na střídání práce a regenerace. Vychází ze stejných metod (smart goals atd.). Pro posuzování efektivity Pomodora budu tedy využívat i studie, které se týkají time managementu obecně.

7.1.1 Zabránění prokrastinaci

Výzkum zkoumající vliv Pomodora na prokrastinaci zjistil, že změna vnímání času, zmenšování komplexity úkolů a neagresivní metody práce jsou dobrým nástrojem pro odstranění prokrastinace[18].

7.1.2 Data z monitorující aplikace DeskTime

Například studie, která sesbírala informace z aplikace DeskTime sledující produktivitu zaměstnanců, sama uvádí, že jimi shledána nejefektivnější technika je podobná technice Pomodoro[19]. Tato studie tvrdí, že pauzou pomůžeme nejen sami sobě ale i našemu zaměstnavateli (jinými slovy naší produktivitě).

7.1.3 Řízení času se lze naučit

Výzkum time managementu studentů ukázal výrazný nárůst schopnosti organizace času po absolvování tréninku řízení času oproti skupině, která žádný trénink nepodstoupila[20].

7.1.4 Pozitivní vliv plánování

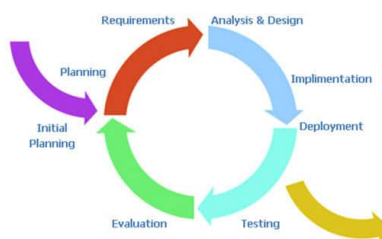
Virginia Polytechnic Institute and State University (známá také jako Virginia Tech) prezentovala data prokazující silnou korelaci mezi studentovým plánováním (organizací času) a úspěšností odevzdávání programovacích úloh[10].

7.1.5 Úspěch u agilních metodik

Technika Pomodoro má blízko k iterativnímu a inkrementálnímu vývoji softwaru, díky podobnosti svého pracovního schématu.

Pomodoro: Plánuj -> Proveď (-> Zkontroluj) -> Vyhodnoť

Inkrementální vývoj: Plánuj a analyzuj -> Implementuj -> Otestuj -> Vyhodnoť

Obrázek 7.1: Inkrementální vývoj software, zdroj: [12]

Proto je Pomodoro využíváno v agilních metodikách jako například Extreme Programming (XP), kde podle studie pomáhá lidem soustředit se na rychlost, zlepšuje retrospektivu, zmenšuje vyrušení a učí je prioritizaci. Především ale vnímají čas jako spojence[21].

7.2 Závěr kapitoly

Předešlé kapitoly vysvětlovaly, jak Pomodoro funguje a co zlepšuje, resp. proč jeho uživatele činí produktivnějšími. Předmětem této kapitoly bylo předložit výzkumy, které potvrzují fungování Pomodora a time managementu obecně, zejména pak dokládají, že má smysl se těmito metodami pro řízení využití času zabývat.

Část II

Praktická část

Kapitola 8

Analýza požadavků na aplikaci

Sběr požadavků má za cíl určit požadované funkcionality multiplatformní aplikace na bázi techniky Pomodoro vhodné pro akademické prostředí. Co aplikace musí umožňovat a co by umožňovat mohla. Všechny požadavky především musí brát v potaz multiplatformní charakter aplikace.

Výsledkem by měl být obrázek multiplatformní Pomodoro aplikace, ve které budou moci uživatelé zapínat pomodora a pauzy. Aplikace se bude synchronizovat napříč všemi uživatelskými zařízeními a bude obsahovat nástroje pro používání pokročilejší aspektů techniky Pomodoro, např. používání úkolů a evidování.

8.1 Soubor požadavků

Obecné požadavky na aplikaci již byly definovány. Musí být multiplatformní, umožňovat zapínání pomodor, musí být vhodná pro akademické prostředí a jednoduchá na použití. Takováto specifikace je dobrá pro vytvoření základní představy o aplikaci, nestačí však k sestavení analýzy, která by mohla vést k vytvoření aplikace. K tomu poslouží soubor požadavků vytvořený v programu MS Excel. MS Excel jsem se rozhodl používat zejména proto, že soubor požadavků je ve formě tabulky a celosvětový standard pro práci s tabulkami je MS Excel. Hlavní výhodou je jeho jednoduchost a intuitivnost při manipulaci s tabulkami. Zároveň je díky jeho rozšířenosti nejlépe podporován a je snadné rychle nalézt řešení konkrétních problémů na internetu.

Jedná se sice o komerční proprietární software, fakulta FEL však poskytuje licence jejím studentům zdarma. Typ souborů .xlsx zároveň ale umožňuje poměrně dobře funkční spolupráci s jinými produkty pro kancelářskou práci, jako například LibreOffice.

Soubor požadavků má následující jednoduchou strukturu:

- ID – ID požadavku
- Název – Název požadavku
- Popis – Popis požadavku (co, kdo, komu umožňuje dělat)

Dokument se nachází na přiloženém cd a na gitu. Soubor požadavků vydefinoval přesné požadavky na aplikaci, což otevřelo cestu k vytvoření

analýzy aplikace. Zároveň byl vyřešen požadavek na jméno. Aplikace se bude nazývat Felodoro. Jedná se o spojení slov FEL a Pomodoro.

8.2 Use Easy

Po vydefinování funkčních a nefunkčních požadavků na aplikaci nyní přichází čas určit, jak budou moct aplikaci využívat její uživatelé. V tom sehráje zásadní roli sestavení use casů (případů užití).

Felodoro je co se týče uživatelských práv velice jednoduchá aplikace. Pro využívání techniky Pomodoro musí být vždy uživatel přihlášen, aby mohl fungovat multiplatformní synchronizace. Přihlášení, registrace a zobrazení manuálu je dostupné i pro nepřihlášené uživatele. Není tedy třeba vytvářet Use Case diagram pro znázornění uživatelských práv. Pro definici use casů tedy opět posloužila MS Excel tabulka z též důvodů jako v sekci Soubor požadavků 8.1.

Tabulka s use casey má obvyklou strukturu:

- ID – ID use casu
- Název – Název use casu
- Aktéři – Aktér v use casu
- Cíl – Cíl use casu
- Konečný stav – V jakém stavu se bude aplikace nacházet po skončení use casu
- Vstupní podmínky – Podmínky, které musí nastat, aby mohl use case proběhnout
- Minimální záruka – V jakém stavu minimálně aplikace skončí
- Způsob vyvolání – Jak use case vyvolat
- Hlavní scénář – Ideální scénář use casu
- Alternativní scénář – Scénář, který nastane, pokud z nějaké důvodu nastala odchylka vůči hlavnímu scénáři

Dokument se nachází na přiloženém cd a na gitu. Use casey vydefinovaly, jak budou uživatelé používat aplikaci. Tato informace je stavebním kamenem pro podrobnější analýzu.

8.3 Diagram tříd

Diagram tříd vydefinuje entity (třídy), které se budou v aplikaci vyskytovat. Jelikož Felodoro slouží pouze k zapnutí odpočtu, vytváření úkolů a generování reportů, diagram tříd není nijak rozsáhlý. Poněvadž bývá mezi diagramem

tříd a konečnou aplikací poměrně úzká vazba, jazykovou volbou pro vytvoření tohoto diagramu se stala angličtina, neboť to umožňuje jedna ku jedné mapování na databázi a kód aplikace obecně.

Obsahuje třídy:

- User (Uživatel) – Entita představující uživatele aplikace. Obsahuje jeho údaje pro přihlášení a customizaci.
- Task (Úkol) – Konkrétní úkol, kterému se uživatel věnuje.
- Countdown (Odpočet) – Odpočet buď pomodora nebo pauzy.
- Time (Čas) – Jednoduchý objekt složený z minut a sekund. Je využíván entitou Countdown.
- Report (Report) – Uložený report vygenerovaný na základě činností uživatele.

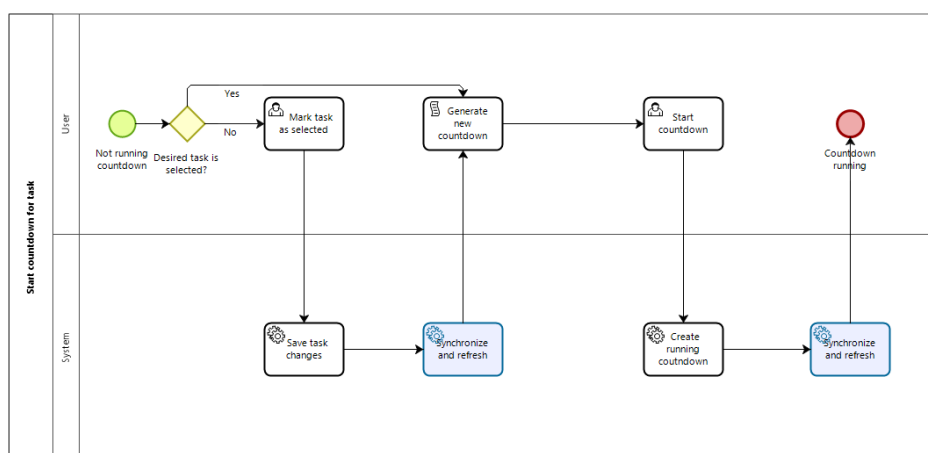
Tento diagram tříd vychází z intuitivní hierarchické struktury entit. Uživatel má úkoly. Úkoly mají své odpočty. Odpočty mají své časové údaje. A na základě údajů ze všech těchto entit jsou vytvářeny reporty.

Diagram se nachází na přiloženém cd a na gitu. Bude z něj vycházet struktura databáze i objektů v kódu.

■ 8.4 Diagramy aktivit

Diagram aktivit, většinou nazýván Process model, popisuje procesy aplikace. Pro popis procesů jsem zvolil notaci BPMN 2.0. Stejně jako u diagramu tříd je použit anglický jazyk kvůli úzké vazby mezi kódem aplikace a analýzou procesů.

Nejdůležitější je proces popisující zapínání odpočtu, stavební kámen aplikace. Také je jako jediný netriviální, na rozdíl od ostatních procesů, a proto je uveden zde. Kompletní přehled diagramů aktivit se nachází na přiloženém cd a na gitu.

Powered by
bizagi
Modeler

Obrázek 8.1: Proces zapni odpočet

Z diagramu vyplývá, že pokud chce uživatel zapnout odpočet, musí nejprve vybrat úkol (pokud tak už neučinil). Každý uživatel má úkol s názvem "unassigned". Pokud tedy uživatel vůbec nechce používat úkoly při praktikování metody Pomodoro, nemusí. Stačí mu jen zapínat odpočet u automaticky vybraného úkolu "unassigned".

Dalším prvek diagramu, jež stojí za povšimnutí, je modře zvýrazněný podproces synchronizace (synchronize and refresh). Jelikož je Felodoro multiplatformní aplikace, synchronizace zde hraje klíčovou roli. Po provedení jakékoliv změny klientem týkající se úkolu nebo odpočtu se změna neprojeví okamžitě v aplikaci, nýbrž proběhne synchronizace, která změnu propíše do všech aktivních zařízení klienta. Takto lze snadněji zajistit, že všichni klienti přihlášení pod stejným účtem budou mít tytéž validní data. Výjimku tvoří aktuální čas odpočtu, kde je možná až pěti sekundová odchylka (ve většině případů však rozdíl nepřekročí jednu sekundu).

8.5 Návrhy obrazovek

Návrhy obrazovek budu označovat také pojmem wireframes.

Pro vytvoření obrazovek byla použita webová aplikace Balsamiq Wireframes. Její nejsilnější stránkou je jednoduchost vytvořených obrazovek i procesu samotného vytváření. Rádoby "naškrábaný" vzhled obrazovek šetří čas tím, že nevyvolává diskuze týkající se designu, a jejich seznam předpřipravených komponent usnadňuje a urychluje skládání obrazovek.

8.5.1 Filosofie návrhu

Návrhy obrazovek, většinou nazývané wireframes, jsem sestavil především v duchu jednoduchosti. Návrh tak odpovídá filosofii techniky Pomodoro, kde

začínající uživatel má pouze zapínat budík[1]. Stejně tak je tomu u návrhu aplikace Felodoro. Začátečník bude pouze klikat Start u odpočtu, eventuálně Pause, pokud potřebuje udělat pauzu, a Reset, pokud hodlá dodržovat zásadu Pomodora, že přerušený odpočet se nepočítá. Tím navazují na sekundární cíl návrhu – flexibilita. Felodoro je opensource a každý jej bude moci upravit a používat jak chce. Tomu by mělo odpovídat i použití aplikace. Jak už bylo zmíněno, pokud chce uživatel pouze klikat jedno tlačítko, aplikace tomu bude uzpůsobená. Pokud chce pracovat pouze 10 minut a odpočívat 10 minut, lze tak učinit. Pokud chce přejít o krok dál a začít používat úkoly, může využít sekci Tasks a rozšířit komplexitu aplikace. Pokud bude chtít postoupit ještě dále, je zde pro něj sekce Reports. V případě, že se chce zlepšit v odhadování náročnosti úkolů používáním techniky Pomodoro, lze přiřazovat k novým úkolům i odhad, kolik pomodor bude vyžadovat jejich splnění.

8.5.2 Multiplatformní použití

Jelikož je srdcem aplikace její multiplatformní použití, obrazovky byly vytvořeny tak, aby to umožňovaly. Styl návrhu Mobile First klade důraz na návrh mobilního zobrazení, neboť stále více uživatelů využívá mobil pro jejich denní elektronické činnosti[22]. Statistika návštěvnosti Facebooku z roku 2016 ukazuje, že 94 procent uživatelů přistupovalo na aplikaci pomocí mobilního zařízení a že 62 procent uživatelů k tomu používalo dokonce výhradně mobil[22].

Návrh obrazovek tedy proběhl ve stylu Mobile First. Zobrazit totéž na větším prostoru jako je počítač nebo tablet je snadné, naopak to jde hůř.

8.5.3 Shrnutí wireframů

Návrhy obrazovek zachycují celou aplikaci zobrazenou na mobilu. Vytvoření obrazovky pro počítač nebo tablet bude vždy odvozeno z mobilního zobrazení. Na počítačích bude menu nahoře ve formě tabů, neboť na to jsou uživatelé zvyklí. K nahlédnutí jsou obrazovky na přiloženém cd a na gitu.

8.6 Závěr kapitoly

Tato kapitola se zaměřovala na požadavky a analýzu aplikace. Podkapitoly chronologicky popisují průběh specifikace zadání. Zároveň kapitola obsahuje všechny body analýzy aplikace s výjimkou diagramu nasazení. Ten bude možné sestavit až po provedení analýzy vhodných technologií. Kapitola též čtenáři nastíní, jak bude probíhat synchronizace a jak přibližně bude aplikace vypadat (úsudek na základě wireframu).

Kapitola 9

Srovnání technologií

Po sestavení analýzy požadavků nastal čas určit, jak tyto požadavky nejlépe splnit. Které nástroje usnadní implementaci přepoužíváním hotových řešení a které budou vhodné pro potřeby aplikace co se týče zátěže a rychlosti fungování. Pomocí čeho lze vytvořit jednoduché, intuitivní a dobře vypadající uživatelské prostředí. Zároveň je při tomto rozhodování třeba zohlednit zejména multiplatformní fungování aplikace.

9.1 Technologie pro vyřešení synchronizace

Jelikož si nejvíc pozornosti zaslouží synchronizace, jako první budou rozebrány její potřeby, zbytek technologií se bude odvíjet od tohoto rozhodnutí.

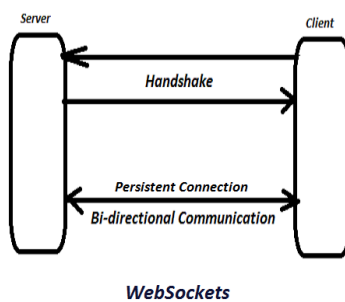
Synchronizace v zásadě znamená, že pokud jeden klient provede akci, sama se projeví i u druhého klienta (např. aniž by musel znovu načíst stránku). První i druhý klient v kontextu této sekce představují téhož uživatele používajícího dvě zařízení současně.

U běžných webových stránek klient obdrží všechny informace při načtení stránky a dokud znovu nenačte stránku (např. nepřejde na jinou sekci prohlíženého webu), neobdrží žádné další informace. Takto by výsledná aplikace fungovat nemohla, neboť pokud by první klient provedl akci, druhý by se o ní nedozvěděl, aniž by sám nevyvolal opětovné načtení stránky.

Aplikace tedy evidentně bude muset asynchronně (bez znovu-načtení) komunikovat ze serverem. Tento typ aplikací se označuje jako SPA - Single Page Application. Rozdíl oproti běžným stránkám je ten, že klient načte stránku pouze jednou (odtud název Single Page) a všechny další informace získává asynchronně. Laicky řečeno - kolečko načítání stránky v horní liště prohlížeče se zatočí pouze jednou a to na začátku, pak už nikdy. Toto fungování aplikace je už výrazně bližší požadované synchronizaci. Stále však platí, že pokud klient jedna provede akci, druhý klient se o ni nedozví, dokud si o tuto informaci sám serveru neřekne. Požádat server o takovou informaci by šlo například kliknutím na tlačítko "Synchronizuj mě" nebo by mohl u každého klienta běžet script, který by se jednou za čas zeptal serveru, zda nedošlo ke změně, a pokud došlo, tak by klienta synchronizoval. Pokud by uživatel musel kliknout na tlačítko "Synchronizuj mě" po každé změně, aplikace by se stěžila mohla označovat jako multiplatformní a synchronizovaná, proto

toto řešení nepřípadá v úvahu. Druhá varianta s automatizovaným dotazem klienta na server, zda byly provedeny změny, je taktéž problematická. Pokud by se klient serveru dotázel například jednou za dvě minuty, aplikace by se chovala jen napůl synchronizovaně. Čekat dvě minuty na informaci, která se týká například přeskočení pěti minutové pauzy, by bylo velice vzdálené od optimálního chování aplikace. Pokud by se měl klient ptát sám například každých pět vteřin, aplikace by se synchronizovala mnohem lépe, server by však byl neustále zbytečně neúnosně vytěžován, pokud by aplikaci mělo využívat více uživatelů. Proto by toto řešení pravděpodobně nebylo vůbec proveditelné.

Jak tedy zajistit, aby pokud klient jedna provede akci, server automaticky předal druhému klientovi informace o této akci? Odpovědí jsou sockety. Pro předávání informací mezi klienty se využívají web sockety. Oba klienti při otevření aplikace naváží spojení se serverem pomocí web socketu. Pokud pak jeden klient provede změnu, server může sám předat informace o změně druhému klientovi. Aplikace se pak tedy chová, jako kdyby mezi sebou klienti sami komunikovali.

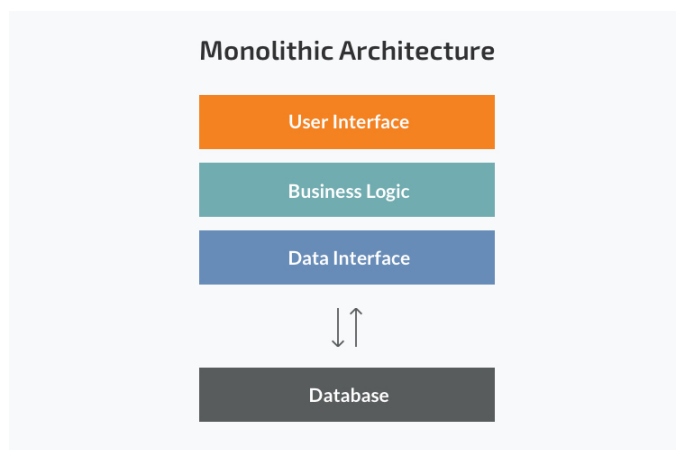

Obrázek 9.1: Web Socket – vizualizace komunikace serveru s klientem, zdroj: [23]

Při vybírání programovacích jazyků a knihoven bude tedy důležité, aby vše dobře spolupracovalo s web sockety.

9.2 Architektura

Co s týče architektury, není zde moc co srovnávat. Server bude na bázi monolitické architektury, neboť je snadná pro vytvoření a nasazení a její horší škálovatelnost oproti mikroservisům není pro rozsah aplikace Felodoro problém[24].

Obrázek 9.2: Schéma monolitické architektury, zdroj: [25]

9.3 Frontend

Frontend ve schématu architektury 9.2 odpovídá User Interface.

Jelikož se bude jednat o SPA, pro vytvoření klientské části aplikace bude použit některý z JavaScriptových frontendových frameworků. Nejpopulárnější frameworky jsou React.js, Vue.js a Angular[26].

9.3.1 Angular

Angular je vhodný zejména pro velice rozsáhlé aplikace a s tím je spojena i strmá učící křivka[27]. Felodoro však není žádná enterprise aplikace a proto se Angular nezdá jako vhodná volba. Silnou stránkou Angularu býval také TypeScript. Typescript je typová nadmnožina Javacriptu a tím pomáhá předcházet celé řadě chyb. Vue.js i React.js však začaly také umožňovat použití Typescriptu.

9.3.2 React.js

Oba frameworky React.js a Vue.js jsou skvělou volbou pro malou až středně velkou aplikaci, avšak React.js má příkřejší učící křivku[28]. Na druhou stranu za ním stojí Facebook, což je pro mnoho lidí velké plus[28]. Dále se může React.js pyšnit Twittrem, Instagramem a aplikací Whatsapp[28]. Úplné prvenství zaujímá React.js v oblasti multiplatformnosti. React Native totiž umožňuje vytváření nativních Android a iOS aplikací. React tedy funguje na webu, v mobilu i v chytrých hodinkách[27].

9.3.3 Vue.js

Vue.js na sobě žádnou nálepku giganta nemá, ale i tak jej používá Gitlab, 9Gag, Nintendo a Grammarly[28]. Vue.js se chlubí jeho přístupností a mírnější učící křivkou[29]. Navíc využívá deklarativní renderování pro vytváření HTML,

Tento přístup je mnohem efektivnější u neblokujících procesů než tradiční vláknování. Blokující proces je taková exekuce, která musí počkat, dokud neskončí, aby mohly probíhat ostatní procesy. Typickým příkladem je například náročný výpočet. Ten po celou dobu běhu vyžaduje zdroje vlákna, aby mohl skončit (a dokončit výpočet). Neblokující proces je v kontextu Node.js téměř vše ostatní. Např. dotaz na API (fetch request) stačí zavolat, ten pak čeká na odpověď (nepotřebuje zdroje vlákna), a poté něco udělá s obdrženou odpovědí.

Po dobu čekání mohlo vlákno Node.js obstarávat jiné exekuce. Až zmíněný fetch request dostane odpověď, prostě přidá do event loopu, že tu odpověď chce nějak zpracovat. Vlákno Node.js mezitím obstarává jeden event za druhý, až se nakonec dostane ke zpracování odpovědi fetch requestu.

Aplikace Felodoro bude muset obstarávat právě tyto neblokující procesy. Zde přichází na řadu i dobrá spolupráce s web sockety. Při běžném vláknování se pro socket vytvoří vlákno a to obstarává komunikaci s klientem. Vlákno je tak celou dobu svázáno pouze pro tento účel. V Node.js jsou však sockety obstarávány pomocí event-loopu. Po navázání spojení přejde vlákno na další exekuce. Až když klient bude chtít komunikovat se serverem, tak přidá event do event loopu. Event bude časem obsloužen, aniž by udržování socketu byla blokující operace.

Node.js v kombinaci s jeho minimalistickým Express frameworkem je velice populární způsob vytváření backendu[26].

Nevýhodou Node.js je, že s ním nemám žádné zkušenosti (pouze s prohlížečovým JavaScriptem) a že se nehodí pro CPU náročné operace, avšak Felodoro žádné velké výpočty dělat nemusí, a proto toto omezení ničemu nevadí.

■ Databáze

Node.js lze samozřejmě také využívat spolu s PostgreSQL databází, s kterou mám zkušenosti. Při studiu Node.js pomocí YouTube tutoriálů a zkoumání hotových vzorových projektů jsem si však všiml, že projekty napsané v JavaScriptu se velice často pojí s databází MongoDB.

Při bližším zkoumání MongoDB dokumentace[33] jsem zjistil, že se jedná o NoSQL open source databázi založenou na dokumentech, které ukládá jako BSON. Byť je oproti PostgreSQL nováček, je využívána značkami jako Facebook, ebay, Adobe, Google, SEGA, EA a SAP.

MongoDB má řadu silných stránek. Ukládání dat pomocí dokumentů je přirozenější představa než tradiční formát sloupec/řádek. BSON dokumenty jsou opět velice přirozený způsob práce s daty, obzvlášť pro JavaScriptového programátora. Co je to BSON a co má společného s JavaScriptem? BSON je blízkým bratrancem formátu JSON, což je akronym pro JavaScript Object Notation. Jedná se o část JavaScriptového jazyka, která umožňuje reprezentovat objekty jako text tak, že je dobře čitelný pro člověka i stroj. JSON se stal náhradou za XML. Binary JSON (BSON) má v sobě zakódovanou délku a typ informace, což umožňuje rychlejší parsování.

Tento formát podporuje ukládání polí a vnořených dokumentů, a to umožňuje velice dynamické vytváření schématu, neboť krom tradičních databázových vztahů pomocí referencí umožňuje i vztahy vnořením.

Integrace JSON formátu však tady nekončí. Dokonce i dotazovací jazyk je JSON.

Velkou výhodou MongoDB je, že v určitých ohledech připomíná tradiční relační databáze. Podporuje ACID transakce a joiny v dotazech.

Komunikaci s MongoDB by obstarávalo Mongoose. Mongoose je Node.js modul usnadňující přístup k objektům v databázi[34]. Funguje podobně jako ORM frameworky. Mongoose je založené na schématu, poskytuje castování, validaci, vytváření dotazů, CRUD operace a business logiku (business logic hooks)[34].

Kombinace Node.js, Express a Mongoose je často používaná a existuje pro ní řada podpůrných studijních materiálů (vzorové projekty, tutoriály, dokumentace).

9.5 REST vs GraphQL – revoluce nebo evoluce?

Je potřeba také určit API pro komunikaci frontendu s backendem. Ve schématu architektury 9.2 to odpovídá komunikaci mezi User Interface a Business Logic.

Již z nadpisu sekce je patrné, že dle mého názoru jsouisky vah silně nakloněny ve prospěch GraphQL.

GraphQL totiž netrpí nedostatky RESTu a má v sobě zabudovaný nástroj pro synchronizaci ve formě GraphQL subscriptions. Na druhou stranu ale vyžaduje sestavení schématu, což by pro malou aplikaci v některém případě mohlo být zbytečné zdržení. Naproti tomu REST lze začít používat ihned a mám s ním zkušenosti. REST také umožňuje cachování[35].

9.5.1 Problémy RESTu

Tradiční způsob komunikace frontendu s backendem je pomocí REST API. REST má však dvě hlavní nevýhody a jsou jimi overfetching a underfetching.

Overfetching znamená, že klient musí stahovat přebytná data. Pokud by chtěla stránka například zobrazit seznam úkolů jenom s jejich jmény a zbytek informací nezobrazovat, musí stejně stáhnout všechna data úkolů (jako jejich datum vytvoření, stav, atd.), protože endpoint /tasks by typicky poskytoval všechna data.

Druhou nevýhodou je underfetching, což znamená, že v jednom dotazu nelze získat všechny potřebné informace a musí jich tak proběhnout více. Například pokud by stránka chtěla zobrazit aktuální úkol spolu s jeho odpočty, nestačilo by se dotázat na /tasks/id, neboť by tak klient získal pouze úkol. Pro každý jeden odpočet by musel proběhnout request na API pro získání dat daného odpočtu.

Toto šlo řešit tak, že každý API endpoint odpovídal sekci stránky a vystavoval pro ni všechna potřebná data. Takto pevné svázání backendu s frontendem však způsobovalo, že změna, ať už na backendu nebo frontendu,

znamenal předělání aplikace. Frontend přestal potřebovat tolik dat? Bez předělání backendu je zde znovu overfetching. Frontend začal potřebovat více informací? Opět underfetching.

■ 9.5.2 Facebook zachránil situaci – GraphQL

Facebook však představil open source revoluci zvanou GraphQL. GraphQL je dotazovací jazyk pro API[36]. Jednoduše ho popisují následující body z oficiální GraphQL stránky[36]:

- Popiš svoje data.
- Dotaž se, na co chceš.
- Dostaň přesně to, co jsi chtěl.

Problém underfetchingu a overfetchingu tak GraphQL definitivně vyřešilo. Pokud by aplikace vyžadovala pouze názvy úkolů, může tak učinit. Pokud by aplikace vyžadovala úkoly a jejich odpočty, může všechna data získat jedním dotazem.

GraphQL je založené na schématu. To obsahuje popis datových typů, které API poskytuje, dotazy, na které je možné se zeptat a tzv. resolvers (resolvers), které určí, jak na dotazy zareagovat. GraphQL vystavuje pouze jeden endpoint (zpravidla /graphql) a nerozlišuje mezi protokoly POST a GET. Všechny dotazy jsou POST. GET request zde nahrazuje query a POST request zde nahrazuje mutation. Existuje ale i třetí typ requestu a tím je subscription.

■ 9.5.3 GraphQL subscriptions

Kromě čtení pomocí query a psaní pomocí mutation aplikace často chtějí získat od serveru informace o změně dat, na kterých jim záleží. Toho lze docílit pomocí event-based subscriptions. Klient tak může jednoduše odebírat změny dat, které nastaly (aniž by je sám učinil). Například na Facebooku mají odběr (subscription) na lajknutí příspěvku, který umožňuje klientovi okamžitě zjistit, že mu někdo dal palec nahoru[36].

GraphQL subscriptions jsou skvělým řešením pro synchronizaci odpočtů a úkolů v aplikaci Felodoro. Každé zařízení jednoho uživatele představuje klienta. Každý klient tak může zkrátka odebírat změny v odpočtech a úkolech a poté na ně patřičně zareagovat. GraphQL subscriptions fungují pomocí web socketů.

■ 9.6 Výsledek srovnání

Z popisu technologií vyplynulo, že aplikace bude muset využívat web sockety a použije monolitickou architekturu.

novým příchozím do tohoto frameworku.

přecházet mezi jazyky a vytvořím fullstack JavaScriptovou aplikaci.

že se ho budu muset naučit, oproti RESTu, který umím.

API.

Kapitola 10

Sekundární výběr technologií

Díky předchozí kapitole (kapitola 9) je rozhodnuto, že aplikace Felodoro bude fullstack JavaScriptová aplikace. Jaké další knihovny a pluginy budou ale vhodné pro sestavení aplikace a jak vyřešit absenci React Native pro podporu mobilních zařízení? Tato kapitola prozkoumá odpovědi na zmíněné otázky.

10.1 Podpora mobilních zařízení

Felodoro je multiplatformní a proto má dobře fungovat i na mobilních zařízeních. Používání webového prohlížeče na mobilu je však oproti aplikacím uživatelsky velice neoblíbené. Uživatelé stráví na mobilu 90 procent času v aplikacích[37]. Programování mobilní aplikace dodatečně k webové aplikaci je však časově náročné, obzvlášť vzhledem k tomu, že se vše budu teprve učit.

10.1.1 PWA

Rozumný kompromis mobilní přívětivosti a časové náročnosti je nový pojem PWA (Progressive Web App). Tento fenomén představili v roce 2015 Frances Berriman a Google inženýr Alex Russell[38]. PWA je taková aplikace, která využívá vymoženosti moderních prohlížečů, web app manifestu a service workers pro vytvoření pseudo nativní (native-like) mobilní aplikace[38]. V praxi to vypadá tak, že si uživatel přidá skrz webovou stránku zástupce na plochu a po kliknutí na nově přidaného zástupce se stránka chová a vypadá jako opravdová aplikace. Google Chrome na Androidu dokonce sám detekuje, že se jedná o PWA a vybídne uživatele ke stáhnutí aplikace. PWA samozřejmě nedosahuje kvalit nativní aplikace, kvůli její nenáročnosti se však v některých případech jedná o dobrou alternativu. Jelikož PWA není opravdová aplikace, nezabírá také žádné místo v paměti telefonu.

Kvůli nenáročnosti a zlepšující se podpoře půjde Felodoro cestou PWA.

10.2 Nuxt.js

Na Vue.js začíná vznikat celá řada frameworků, které posunují funkcionality Vue.js dále. Jedním z nich je Nuxt.js.

Nuxt.js je progresivní Vue.js framework. Zajistí všechnu potřebnou konfiguraci pro vývoj Vue.js. Není tak třeba znovu objevovat kolo a lze snadno využívat benefity PWA nebo Google Analytics. Také automatizuje Vue.js routing. Využívá jej například Gitlab, todoist, Nespresso, Fox News channel nebo bitpay[39].

Frontend aplikace bude vytvořen v Nuxt.js, neboť činí učící křivku Vue.js ještě o to mírnější. Nejedná se však o žádnou velkou změnu, Nuxt.js je v podstatě Vue.js obohacené o pár funkcionalit, jako například PWA modul nebo One Signal integrace pro snadnou implementaci push notifikací.

10.3 Vuetify

Jakmile bylo jasné určeno, že bude použit Nuxt.js a mobilní aplikace bude vyřešena formou PWA, zbývá se už jen rozhodnout, jaký styl designu aplikace zvolit. Vlastní design stojí spoustu práce a jeho výsledek je u ne-grafika nejistý. Bootstrap přichází v úvahu, ale bez customizace na mě jeho komponenty působí generickým dojmem (naprosto subjektivně). Jelikož má aplikace být často používána na mobilech, rozhodl jsem se pro Material Design. Toto rozhodnutí bylo také podpořeno faktem, že mám předchozí zkušenosti s návrhem Material Designu a znám základní pokyny a pravidla návrhu.

Pro Vue.js (a tím pádem také Nuxt.js) existuje dobře podporovaná UI knihovna Vuetify, která je integrovaná do šablon Vue.js a stala se tak jasnou volbou pro aplikaci Felodoro.

10.4 Dodatečné knihovny a pluginy

Pro potřeby aplikace Felodoro budou také použity následující knihovny a pluginy:

- graphql-compose-mongoose – Plugin derivovaný z pluginu graphql-compose. Umožňuje generování GraphQL schématu, včetně resolverů a subscriptions. Automaticky vytvoří CRUD resolverů. Díky tohoto pluginu není nutné ručně psát GraphQL schéma, což jednak šetří čas a zároveň umožňuje modularizaci schématu (není celé v jednom velkém souboru).
- easytimer.js – Jednoduchá knihovna poskytující funkcionalitu časovače a odpočtu.
- axios – HTTP klient prohlížeče pro komunikaci s API.
- bcrypt – Node.js knihovna pro hashování a solení hesel.
- mobile-device-detect – Nástroj umožňující jednoduše detekovat, zda je zařízení počítač, mobil nebo tablet.
- moment.js – Knihovna pro manipulaci, parsování a validaci dat (kalendářních).
- vuelidate – Jednoduchá knihovna pro validaci Vue.js formulářů.

■ 10.5 Závěr kapitoly

V této kapitole byly dospecifikovány poslední technologie potřebné pro vytvoření aplikace Felodoro.

Nativní mobilní aplikace bude nahrazena PWA, místo čistého Vue.js bude použit Nuxt.js a design aplikace obstará Vuetify pomocí Material Designu.

Nyní už jsou známy všechny informace pro vytvoření diagramu nasazení. Ten se nachází v příloze B.1.

Kapitola 11

Vytváření aplikace

11.1 Zdroje pro programování

Jelikož bude aplikace poskládaná z technologií, s kterými nemám zkušenosti, musel jsem se nejprve věnovat studiu. Krom oficiálních dokumentací Vue.js[40], Nuxt.js[39], GraphQL[36], Node.js[32] a Mongoose[34] jsem také hodně čerpal z YouTube tutoriálů kanálu TraversyMedia[41] a GitHub[42] dokumentací a komentářů uživatelů. K vytvoření backendu mi zejména pomohl článek popisující vytváření projektu, kde autor skloubil GraphQL, Node, Mongoose a Express, aniž by bylo třeba manuálně psát GraphQL schéma[43].

11.2 Vývojové prostředí

Jelikož je Felodoro fullstack JavaScriptová aplikace, rozhodl jsem se pro vytváření .js a .vue souborů použít proprietární komerční IDE WebStorm[44] od JetBrains s.r.o. Fakulta FEL poskytuje studentům licence zdarma a každý JetBrains produkt poskytuje napovídání kódu, orientaci v kódu a dobrou Git integraci.

Jako databázového klienta jsem zvolil MongoDB Compass, neboť je oficiálně doporučovaný pro MongoDB databáze[34]. Lze jej používat zdarma, placené verze obsahují support navíc. Občas jsem také používal mongo Shell[33] (zejména pro hromadné mazání).

Pří vývoji GraphQL API jsem používal opensource IDE Altair[45]. Umožňuje inteligentní napovídání pro sestavování dotazů, podporuje GraphQL subscriptions a vytvořené dotazy si lze uložit.

11.3 Prostředí pro nasazení aplikace

Jakmile byla aplikace vytvořena, bylo třeba zvolit vhodný hosting.

Nejjednodušší byla situace u databáze. Potřeby aplikace v rámci této bakalářské práce kompletně pokryl cluster zdarma od MongoDB Atlas[33]. Cluster zdarma není nijak časově omezen a poskytuje až 512MB úložiště.

U zbytku aplikace byla situace komplikovanější. Felodoro bylo vytvořeno jako jeden projekt, nemá tedy oddělený backend od frontendu, spouští se celé

najednou. To bohužel znemožnilo použití statických hostingů jako je Netlify, jelikož neumožňuje hostování standardního backendu (a už vůbec né backendu využívajícího web sockety). V úvahu tedy připadaly zdarma hostingy Now nebo Heroku. Now jsem krátce zkoušel, ale aplikaci se mi rozjet nepodařilo. Jelikož jsem už měl aplikaci nasazenou na Heroku kvůli testovacím účelům, rozhodl jsem se nic neměnit. Vycházel jsem z jednoduché úvahy: "Pokud to není rozbité, neopravuj to." Nevýhodou Heroku je, že ve verzi zdarma uspává aplikaci po půl hodině neaktivity. Zároveň se mi také nepodařilo zdarma přidat vlastní doménu, neboť se při každém pokusu objevila výzva, ať uvedu kreditní kartu.

11.4 Závěr kapitoly

Tato kapitola stručně vyobrazila vytváření aplikace, aniž by se zabývala samotným procesem psaní kódu. To by mělo pomoci čtenáři vytvořit si představu, jak vzniká aplikace na bázi Vue.js, Node.js, MongoDB a GraphQL (za použití free hostingů).

Kapitola 12

Testování

Tato kapitola se zabývá průběhem a výsledky uživatelského testování aplikace.

Aplikace Felodoro byla testována uživatelskými testy. Největší část testování jsem provedl sám, kdy jsem procházel testovací scénáře a zároveň aplikaci testoval běžným používáním. Celá tato práce byla napsaná pomocí techniky Pomodoro a celá praktická část práce pomocí aplikace Felodoro. Skrz Facebook jsem také veřejně požádal zájemce o pomoc s testováním. Do aplikace se zaregistrovalo dvacet lidí a proběhlo tak v podstatě beta testování.

12.1 Testovací scénáře

Testovací scénáře průchodem aplikací pokrývající základní funkcionality aplikace.

12.1.1 Scénář 1 - Kontrola přihlašování

Průchod scénářem:

1. Uživatel vyplní email, heslo a přihlásí se.

Testovací data: Existující účet uživatele. Nepřihlášený uživatel.

12.1.2 Scénář 2 - Kontrola zobrazení informativní sekce

Průchod scénářem:

1. Uživatel zadá URL aplikace od prohlížeče.
2. Uživatel uvidí sekci s popisem fungování aplikace.

Testovací data: Uživatel nenavštívil nikdy předtím aplikaci Felodoro (reprodukovatelné např. použitím anonymního okna prohlížeče).

12.1.3 Scénář 3 - Kontrola synchronizované manipulace odpočtu

Průchod scénářem:

1. Uživatel zapne odpočet na prvním zařízení.
2. Uživatel otevře aplikaci na druhém zařízení a uvidí běžící odpočet.
3. Uživatel pomocí druhého zařízení pozastaví odpočet.
4. Uživatel uvidí pozastavený odpočet na prvním zařízení a znovu jej spustí.

Testovací data: Uživatel je přihlášený na dvou zařízeních zároveň pod stejným účtem.

■ 12.1.4 Scénář 4 - Kontrola synchronizované manipulace úkolu

Průchod scénářem:

1. Uživatel otevře aplikaci na dvou zařízeních.
2. Uživatel na prvním zařízení přejde do sekce Úkoly.
3. Uživatel v sekci úkoly napíše název nového úkolu a vytvoří jej.
4. Uživatel na druhém zařízení otevře detail úkolu, přejmenuje jej a potvrdí změny.
5. Uživatel na prvním zařízení uvidí provedenou změnu v sekci Úkoly a na druhém zařízení uvidí provedenou změnu na domovské stránce.

Testovací data: Uživatel je přihlášený na dvou zařízeních zároveň pod stejným účtem.

■ 12.1.5 Scénář 5 - Kontrola zobrazení úkolů

Průchod scénářem:

1. Uživatel přejde do sekce Úkoly.
2. Uživatel uvidí stručný přehled dnešních úkolů v sekci Denní úkoly, v které se původně ocitne.
3. Uživatel zobrazí podsekcí Všechny úkoly.
4. Uživatel uvidí seznam všech úkolů seskupených dle dnů. Uživatel odstraní filtr Seřadit sestupně, aby se tak mohl podívat na nejstarší úkoly.
5. Uživatel aplikuje další filtr Odložené, aby se podíval, které úkoly odložil a chtěl splnit později.

Testovací data: Přihlášený uživatel. Uživateli patří vícero úkolů. Úkoly jsou z různých dnů (včetně dnešního dne), mají odlišný stav (hotové, odložené, nové, uzavřené).

■ 12.1.6 Scénář 6 - Kontrola zobrazení reportu

Průchod scénářem:

1. Uživatel přejde do sekce Reporty.
2. Uživatel se podívá na stručné výsledky jeho používání aplikace ve vizualizované formě.
3. Uživatel uloží report vypovídající o jeho splněných úkolech.
4. Uživatel přejde do spodní části stránky a načte uložené reporty.
5. Uživatel zobrazí detail horního reportu o splněných úkolech (odpovídá posledního uloženému) a prohlídne si detailnější informace o jeho používání aplikace.
6. Uživatel zobrazí graf reportu.

Testovací data: Přihlášený uživatel. Uživatel již používal aplikaci a vytvořil tak data, z kterých lze sestavit reporty.

■ 12.2 Beta testování

Do aplikace se zaregistrovalo dvacet lidí, kteří mi pomohli s testováním aplikace a stali se tak v podstatě beta testery. Údaje o tomto uživatelském testování jsem získal z databáze a dodatečně jsem podrobnější informace zjišťoval dotazováním testerů přes chat.

Přes dvě třetiny uživatelů byli studenti. To je dobré, vzhledem k tomu, že Felodoro má být zaměřené na akademickou půdu. Mezi uživateli byli takoví, kteří Pomodoro vůbec neznali, kteří jej používali jen jako časovač a našli se mezi nimi i pokročilejší uživatele zvyklí na využívání úkolů.

Část uživatelů byla naneštěstí spíše jen zvědavá na aplikaci, než že by si ji stáhli za účelem Felodoro testovat. Polovina uživatelů si aplikaci jen prohlédla. Maximálně zapnuli a vypnuli odpočet.

Další část uživatelů aplikaci testovala jeden den. Tři testeři pak používali Felodoro více dnů.

■ 12.3 Výsledky testování

■ 12.3.1 Scénáře

Průchod scénáři jsem opakovaně testoval po dobu dvou týdnů.

Vše fungovalo s výjimkou scénáře 12.1.5. Při aplikování filtrů přestávalo fungovat seskupování úkolů podle dat jak mělo. Chyba byla opravena.

Dále jsem s narůstajícím počtem dnů testování pozoroval výrazně delší čas načítání při zapínání a pozastavování pomodor. Díky opakovaného testování scénáře jsem tak optimalizoval načítání aktuálního odpočtu.

12.3.2 Beta testování

Přijetí aplikace bylo vesměs pozitivní.

Vzhled

Všichni uživatelé až na jediného chválili design jak webu tak mobilní aplikace. Jediný nespokojený uživatel však používal starší telefon s displayem s malým rozlišením. To způsobilo, že prvky stránky byly příliš velké. Zároveň se mu samo nezobrazilo tlačítko vyvolané prohlížečem pro stáhnutí aplikace, pravděpodobně kvůli starší verzi Androidu. To zhoršilo jeho uživatelský prožitek při získávání aplikace. Díky tohoto poznatku byl změněn návod pro získání aplikace na Androidu tak, aby i bez tlačítka bylo jasné, jak získat aplikaci.

Intuitivnost

V tomto ohledu už aplikace tolik potlesku nesklidila. Uživatelům často nebylo zprvu jasné, jak získat aplikaci, neboť jsou všichni zvyklí stahovat ji přes Google Play nebo App Store. To u PWA zkrátka není možné. Obrázkový návod s popisem je sice uveden a zvýrazněn na informativní stránce, která se uživatelům automaticky zobrazí při první návštěvě. Většina uživatelů však neměla zájem nic číst. Tohoto jsem si byl vědom a snažil jsem se udělat informativní stránku jak nejpřívětivěji to šlo. Na základě reakcí však obsahovala stále příliš textu. Jednomu uživateli se nelíbilo, že v návodu musí nejprve zvolit úroveň jeho zkušeností s pomodorem. Chtěl by mít automaticky jednu možnost předvybranou.

Jednomu uživateli také nebylo jasné, jak přeskočit pauzu. Pokud uživatelé dokončili pomodoro a aplikaci vypnuli, tak při příštím zapnutí aplikace se jim zobrazí pauza. Pauzu je třeba totiž spustit, stopnout a až poté se zobrazí tlačítko pro přeskočení. Toto bylo v návrhu záměrně, aby se zachovala jednoduchost a nedocházelo k nevyžádanému přeskočení pauzy překlíknutím.

Jeden uživatel byl nespokojen se způsobem vybírání úkolů. Čekal, že pokud vybere úkol, automaticky se mu zobrazí spuštěný odpočet u tohoto úkolu.

Funkčnost

Všichni uživatelé, kteří se vyjádřili k funkčnosti, oceňovali kvalitu multiplatformního fungování. Také se všem líbily reporty. Spokojení byli i s provedením formulářů.

Největší problém měli uživatelé s tím, že pokud zapnou odpočet, kterým jim běží pouze na jednom zařízení, a přejdou na jinou sekci, tak se jim odpočet resetuje. Toto je opravdu nedostatek aplikace a uživatelé jsou na něj upozorněni na informativní stránce. K mému překvapení tento problém adresovali však pouze dva uživatelé. Evidentně není přepínání mezi sekcemi během odpočtu uživateli často vyžadované. Dalo by se to vyřešit zakázáním přepnutí do jiné sekce během odpočtu. Nechtěl jsem však brát možnost

používat ostatní sekce uživatelům, kteří využívají více zařízení najednou (kde tento problém není).

Uživatelům také chyběla možnost měnit sledovaný úkol během pomodora nebo jej označit za splněný.

Nejčastěji uživatelům chyběly funkcionality, které umožňují pouze nativní aplikace. Jedná se například o blokování rušivých aplikací během odpočtu, spolupráce se Siri nebo ovládání aplikace přes widget. Na iOS aplikace nevydává žádný zvuk při skončení odpočtu, neboť Safari tuto možnost u webových stránek blokuje. A jelikož je PWA pořád jen webová stránka, mobil automaticky vypne displej při neaktivitě i během běžícího odpočtu, pokud uživatel nezmění nastavení telefonu (rychlý návod je v informativní sekci aplikace Felodoro).

12.4 Závěr kapitoly

Uživatelské testování zjistilo, že uživatelé jsou spokojeni se vzhledem, multiplatformností a víceméně i intuitivností aplikace, chybí jim však podpora funkcí nativních aplikací. Zejména blokování rušivých aplikací během odpočtu. Nespokojeni byli také resetováním odpočtu při přechodu na jinou sekci (aniž by jim odpočet běžel na jiném zařízení) a nemožností manipulovat s úkoly během odpočtu. Z mého osobního testování mám dojem jako ostatní uživatelé.

Proces testování aplikace považuji za úspěch, jelikož se zapojil poměrně velký počet uživatelů, kteří se podělili o jejich úhel pohledu a úspěšně procházejí všechny testovací scénáře.

Kapitola 13

Vyhodnocení vzniklé Aplikace

13.1 Vyhodnocení požadavků

Z celkových dvaceti pěti požadavků nebyly splněny tři.

1. Požadavek na zvukové upozornění o skončení odpočtu – Nefunguje, pokud má uživatel iOS. Safari totiž blokuje automatické přehrávání zvuku[46].
2. Požadavek na Automatickou dlouhou pauzu – Nefunguje, pokud uživatel využívá přepínání mezi úkoly. Aplikace totiž zapnutí dlouhé pauzy sleduje pouze v rámci jednoho úkolu.
3. Požadavek na uživatelskou přívětivost – Sekce s úkoly dle uživatelského testování není dostatečně přívětivá.

13.2 Vzniklá aplikace

Aplikace Felodoro je první opravdu multiplatformní aplikace na bázi techniky Pomodoro. Zároveň také obsahuje komplexnější aspekty Pomodora jako vytváření úkolů a odhadování náročnosti, spolu s vytvářením reportů. Dva screenshoty z aplikace jsou k nahlédnutí v příloze C, zbytek je v adresáři projektu na [gitu](#).

Krom webového rozhraní zároveň byla vytvořena i aplikace (pouze PWA) pro iOS a Android. Aplikace na iOS však kvůli omezením Safari funguje výrazně hůř.

Pomocí aplikace jsem vytvořil polovinu této práce a i oproti ostatním komerčním produktům jsem s Felodoro velice spokojený. Zejména mi vyhovuje možnost používat mobil jako druhou obrazovku. Typicky tak naplánuji úkoly na počítači, kde mám po ruce všechny informace pro sestavení plánu, telefon s otevřeným Felodorem zapojím do nabíječky a položím poblíž monitoru. Můžu se tak plně věnovat práci, a kdykoliv se chci podívat, kolik mi zbývá času, stačí se podívat na telefon (což odpovídá zásadě techniky Pomodoro, že odpočet by měl být vždy viditelný[1]). Během pauzy mi stačí vložit mobil do kapsy a kdykoliv a kdekoliv můžu zjistit, za jak dlouho se mám vrátit k práci.

Díky odhadování potřebných pomodor také neustále pracuji na zlepšení svých plánovacích schopností.

Toto multiplatformní fungování také otevírá dveře pro aplikování Pomodora na týmy. Pracovní týmy však většinou využívají jinou aplikaci pro delegování úkolů, a jelikož je Felodoro zaměřené na studenty, integrace s aplikacemi jako Trello nebo Evernote mu chybí. Jelikož je ale open source, kdokoliv může z Felodora vytvořit týmovou aplikaci.

13.3 Rizika

Hlavními riziky projektu vytváření aplikace byly:

1. Špatný odhad časové náročnosti.
2. Problémy s implementací kvůli nezkušenosti s technologiemi (zejména s real-time synchronizací).
3. Pomalá synchronizace (déle než minutu).
4. Nezkušenost s UX.

S výjimkou třetího rizika se naplnily všechny.

13.4 Vyhodnocení implementace

Co se týče implementační stránky aplikace, tak se backend, založený na Node.js, Mongoose a GraphQL, povedl. Zejména pokud vezmu v potaz mou předešlou nezkušenost s těmito technologiemi. Stačilo pár řádků pro vytvoření CRUD GraphQL API serveru.

Na frontendu aplikace se však projevilo naplnění rizik špatného časového odhadu a nezkušenosti s novými technologiemi. Na základě rychlé a uspěchané analýzy jsem se rozhodl nepoužívat Vuex (state management pro Vue.js), jelikož údajně nemusí být nutný pro menší aplikace, a také jsem se zalekl pověstné náročnosti state managementu pomocí Reduxu (React alternativa pro Vuex). To byla dle mého názoru největší chyba projektu, neboť jsem pak měl velké potíže při předávání dat mezi komponentami.

13.5 Aplikovatelnost na akademické prostředí

Technika Pomodoro je sama o sobě často vyhledávaným řešením pro překonání prokrastinace a nesoustředěnosti při studiu, například pomocí aplikace Forest[15]. Dle jednoduché implikace by pak měla být i aplikace Felodoro dobrým pomocníkem pro studium. Uživatelské testování však ukázalo, že to platí jen pro uživatele, kteří už techniku Pomodoro znají a rozumějí ji.

Aplikace Forest je totiž opravdu velice jednoduchá, uživatelsky příjemná a využívá jen zlomek prvků techniky Pomodoro. Z tohoto důvodu je výborná

pro nově příchozí, ti se totiž skrz Forest v podstatě naučí techniku Pomodoro využívat.

Felodoro je sice také jednoduchá aplikace, postrádá však výborné UX, které nové nicnetušící uživatele jasně navádí. Zároveň Forest nevymezuje čas pro pauzu, což opět působí přívětivěji na uživatele, kteří nic neví o základech techniky Pomodoro. Forest také odrazuje od používání jiných rušivých aplikací, další velké plus pro neukázněné začátečníky.

Felodoro naproti tomu striktněji následuje pravidla užívání Pomodora[1], což mírně zvyšuje učící křivku používání aplikace. Při první návštěvě Felodoro se sice uživatelům zobrazí jednoduchý popis používání aplikace, zkušenost však ukázala, že jej nikdo číst nechce. A to je v pořádku, UX má být v ideálním případě tak dobré, aby nebylo třeba číst nic. Vytvoření takového UX je však mimo mé možnosti. Felodoro také postrádá funkcionalitu blokování jiných aplikací, jelikož tu lze nabídnout pouze pomocí nativní aplikace.

Felodoro je tedy dobrý podpůrný prostředek pro studium pomocí techniky Pomodoro, pokud však techniku neznáte, pravděpodobně Felodoro spíše vypnete, než abyste si s ním usnadnil práci.

13.6 Závěr kapitoly

Uživatelé, kteří se zúčastnili beta testování, hodnotili aplikaci spíše kladně. Neměli však většinou zájem používat multiplatformní funkce (byť se jim líbily), a naopak požadovali funkce, které jim může poskytnout pouze nativní aplikace. To však nebylo předmětem práce. Já osobně jsem s aplikací spokojen.

Také byly splněny téměř všechny požadavky na aplikaci. Dobré UX je zpravidla zásluhou osoby zabývající se UX, takže nepovažuji mezery Felodora v tomto ohledu za neúspěch. Nešťastná omezující politika Safari zhoršila kvalitu aplikace na iOS, ale jelikož i Facebook má problémy se Safari[47], tak toto také neberu jako velké minus.

Celkově považuji aplikaci Felodoro za úspěch a uživatele, kteří se podíleli na testování, také měli pozitivní ohlasy.

Kapitola 14

Další vývoj aplikace a získaná ponaučení

Uživatelské testování zjistilo, že zájem o aplikaci Felodoro rozhodně je. Sám ji používám a vidím potenciál v zatím jediné multiplatformní Pomodoro aplikaci. Proto bych se chtěl tomuto projektu dále věnovat.

14.1 Vylepšení kódu

Čeká mě rozsáhlá úprava kódu.

Nejprve plánuji celou aplikaci přepsat do TypeScriptu. Tento projekt mi připomněl, jak důležitá je typovost. JavaScript je populárnější[48] a většina návodů a tutoriálů byla vytvořena v něm. Proto i zpětně vidím JavaScript jako dobrý začátek, i když si opravdu nedokážu představit, že bych se mu měl věnovat dlouhodobě.

Frontend předělám, aby používal Vuex. Sdílení dat napříč komponentami usnadní spolupráci jednotlivých sekcí aplikace (odpočty, úkoly) a vše pak bude působit celistvějším dojmem. Navíc si stejně jako používání JavaScriptu nedokážu představit předávání dat pomocí props(one-way data flow), kde komponenta potomka nemůže upravovat data rodiče[29].

Zároveň také nahradím Axios za Apollo[49] a pravděpodobně budu používat i Apollo server, klienta i Apollo link (socket pro graphql subscriptions)[50]. Axios určitě není nevhodný pro GraphQL fetch requesty, ale Apollo se na GraphQL zaměřuje a mají kompletní balíček GraphQL server, client, socket a dotazování/mutování. Že mi Apollo přijde jako lepší volba než Express+Axios jsem zjistil až v průběhu implementace. GraphQL dokumentace sice uvádí, že Express je doporučený způsob pro vytvoření GraphQL serveru[36], ale po tomto projektu bych všem doporučil Apollo. Je skvěle podporované, udržované, má narůstající komunitu a odhaduju, že Vue-Apollo[49] bude neoddělitelná kombinace, až se věci zaběhnou. Zejména pro pokročilejší GraphQL jako například subscriptions.

14.2 Nové funkcionality

Chtěl bych rozšířit funkcionality tak, aby umožňovaly flexibilnější používání aplikace. Z dat beta testování jsem vypožoroval, že uživatelům vyhovuje

14.3 Mobilní aplikace

Tady je bohužel situace horší. Žádná plnohodnotná náhrada za React Native dle mého průzkumu zatím neexistuje, nejbližší je tomu Vue Native[51], framework ale vznikl teprve v roce 2018, nestojí za ním žádná velká společnost (pár nadšenců z Indie) a údajně se stále nejedná o framework pro produkční aplikace[52]. Už pouze fakt, že Vue Native převádí kód do React Native, je poměrně odrazující. Pokud se do doby, než dokončím práci na webové aplikaci, situace nezmění, asi budu muset přistoupit na řešení jako NativeScript-Vue[53], Ionic[54], Quasar[55] nebo PhoneGap[56].

14.4 Závěr kapitoly

Tato kapitola se zabývá budoucností aplikace. Nejprve na základě nasbíraných zkušeností s implementací dojde k úpravě kódu aplikace a dále je v plánu vytvoření opravdové mobilní aplikace. Jestli se vše podaří, toto multiplatformní řešení by na základě uživatelského průzkumu klidně mohlo najít své místo mezi aplikacemi pro řízení osobní produktivity.

Kapitola 15

Závěr

V rámci práce byla vytvořena analýza pojmů a metod, které se týkají řízení osobní produktivity a časového plánování. Byly zmíněny i další time managementové techniky, předmětem práce byla však technika Pomodoro. Dále byla vytvořena rešerše existujících aplikací na bázi metody Pomodoro.

Analýza time managementových metod a rešerše aplikací posloužily jako základ pro návrh a vytvoření nové aplikace, která umožňuje jednoduché a multiplatformní využití techniky Pomodoro v akademickém prostředí. Po nasazení aplikace proběhlo uživatelské testování, do kterého se zapojilo dvacet lidí. Výstupy testování posloužily k určení směru, jakým bude aplikace dále směřovat.

Výstupy analýzy aplikace:

- Soubor požadavků
- Use Case
- Diagram Tříd
- Diagram aktivit
- Návrh obrazovek
- Diagram nasazení

Výstupy implementace aplikace:

- multiplatformní aplikace Felodoro (<https://felodoro.herokuapp.com>)
- GraphQL API server
- webový Vue.js frontend
- mobilní aplikace (PWA) pro iOS a Android

Osobně pro mě byl projekt výzvou, neboť synchronizovaný multiplatformní odpočet Pomodoro aplikace zatím nikým implementován nebyl. Nepovedlo se to ani nejúspěšnější Pomodoro aplikaci Forest[16]. Synchronizace však funguje a uživatelské přijetí bylo také poměrně pozitivní. Webový klient a Android aplikace fungují správně, iOS je kvůli omezování Safari horší.

Práce s názvem Aplikace pro podporu metody Pomodoro byla kompletně napsaná za pomoci techniky Pomodoro a z půlky přímo pomocí vzniklé aplikace Felodoro.

Projekt považuji za úspěch a kromě vzniklé aplikace pro mě je přínosem také nabytá zkušenost s MongoDB, Node.js, GraphQL a Vue.js.

Přílohy

Příloha A

Literatura a zdroje

1. CIRILLO, Francesco. *Technika Pomodoro: legendární systém pro plánování času a dokonalou koncentraci během hluboké práce*. Vydání první. V Brně: Jan Melvil Publishing, 2019. ISBN 978-80-7555-069-9.
2. *Time management techniques* [online]. San Francisco: Clockify, 2017 [cit. 2020-01-06]. Dostupné z: <https://clockify.me/time-management-techniques%5C#time-management-techniques-05>.
3. *Přednáška o Pomodoru* [online]. Česká Republika: Melvil, 2019 [cit. 2020-01-06]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=f2W3RuH4TGc>.
4. *A guide to the project management body of knowledge (PMBOK guide)*. 3rd ed. Newtown Square, Pa.: Project Management Institute, Inc., c2004. ISBN 1930699506.
5. COVEY, Stephen R. *7 návyků vůdčích osobností pro úspěšný a harmonický život: návrat etiky charakteru*. 1. vyd. Praha: Pragma, 1994. ISBN 80-85213-41-9.
6. LUDWIG, Petr. *Konec prokrastinace: [jak přestat odkládat a začít žít naplno]*. Vyd. 1. V Brně: Jan Melvil, 2013. ISBN 978-80-87270-51-6.
7. *Online Etymology Dictionary* [online]. Pennsylvania: Etymonline, 2007 [cit. 2020-01-06]. Dostupné z: <https://www.etymonline.com/word/procrastination>.
8. NEWPORT, Cal. *Hluboká práce: pravidla pro soustředěný úspěch v roztěkaném světě*. Vydání první. V Brně: Jan Melvil Publishing, 2016. ISBN 978-80-7555-008-8.
9. *Time management* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2020-01-06]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Time_management.
10. RÖSSLING, Guido. *Correlation between time management and successful outcome - Proceedings of the 16th annual joint conference on Innovation and technology in computer science education* [online]. New York, NY: ACM, 2011 [cit.]. ISBN 9781450306973. Dostupné z: <http://delivery.acm.org/10.1145/2000000/1999842/p331-shaffer.pdf?ip=147.32.31.197&id=1999842&acc=ACTIVE%20SERVICE&key=>

- D6C3EEB3AD96C931%2E9BD1EC80ACA8C1C5%2E4D4702B0C3E38B35%2E4D4702B0C3E38B35&__acm__=1568474109_347497642ab216bbcaead88d74025f0e#URLTOKEN.
11. DVOŘÁK, Karel. *Atlas patologie pro studenty medicíny: Oligodendrogli: Masarykova univerzita - Atlas patologie pro studenty medicíny: Oligodendrogli* [online]. Brno: MUNI, 1990 [cit. 2020-01-06]. Dostupné z: https://atlases.muni.cz/atlases/stud/atl_cz/main+cnspatol+reakcecons.html%5C#reakceneugli+oligodnd.
 12. *Incremental software development schema* [online]. Indie: Testing Excellence, 2018 [cit. 2020-01-07]. Dostupné z: <https://www.testingexcellence.com/incremental-model/>.
 13. STACK, Laura. *The productivity pro: the work-less-more-success-guide-to-time-management-step-five* [online]. Colorado: Theproductivitypro, 2012 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://theproductivitypro.com/blog/2012/07/the-work-less-more-success-guide-to-time-management-step-five/>.
 14. *Visual-paradigm: extreme-programming-vs-scrum* [online]. Hong Kong: Visual Paradigm International Ltd., 2018 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.visual-paradigm.com/tw/scrum/extreme-programming-vs-scrum/>.
 15. *Forest aplikace - Google Play* [online]. Google Play: Google, 2020 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: https://play.google.com/store/apps/details?id=cc.forestapp%5C&hl=en_US.
 16. *Forest Extension store* [online]. USA: Google, 2019 [cit. 2020-01-07]. Dostupné z: <https://chrome.google.com/webstore/detail/forest-stay-focused-be-pr/kjacjjdnodnpbbcjlcajfhbdhpkpgk?hl=cs>.
 17. *Focus To-Do: Pomodoro Stopky & Úkolníček* [online]. Google Play: Focustodo@163.com, 2020 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.superelement.pomodoro>.
 18. FENG, Jia. An evaluation of the Pomodoro Technique for stopping procrastination and behaviour change. In: 2016.
 19. *Secret of the Most Productive People - Breaking / DeskTime Insights* [online]. 2018 [cit. 2019-09-14]. Dostupné z: <https://deskttime.com/blog/17-52-ratio-most-productive-people>.
 20. NADINLOYI, Karim Babayi; HAJLOO, Nader; GARAMALEKI, Nasser Sobhi; SADEGHI, Hasan. The Study Efficacy of Time Management Training on Increase Academic Time Management of Students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* [online]. 2013, roč. 84, s. 134–138 [cit. 2019-09-14]. ISSN 18770428. Dostupné z DOI: 10.1016/j.sbspro.2013.06.523. PII: S1877042813015905.
 21. GOBBO, Federico; VACCARI, Matteo. The Pomodoro Technique for Sustainable Pace in Extreme Programming Teams. In: 2008. Dostupné z DOI: 10.1007/978-3-540-68255-4_18.

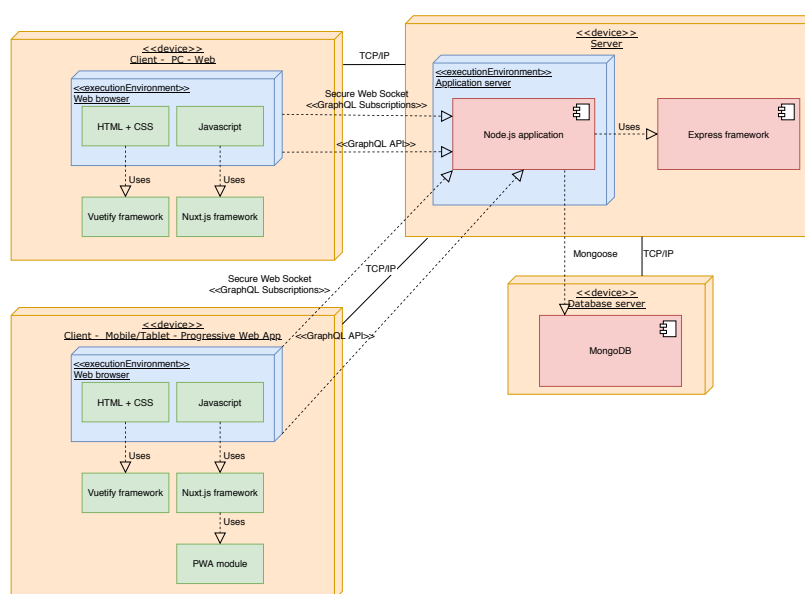
22. *Mobile First: Co je to "Mobile First"? Ale doopravdy* [online]. Česká Republika: Martin Michálek, 2015 [cit. 2020-04-23]. Dostupné z: <https://www.vzhurudolu.cz/prirucka/mobile-first>.
23. *Web Socket Image* [online]. USA: Infoworld, 2016 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.infoworld.com/article/3088338/how-to-work-with-web-sockets-in-net.html>.
24. *Monolitická architektura vs Microservices* [online]. USA: Medium, 2015 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://articles.microservices.com/monolithic-vs-microservices-architecture-5c4848858f59>.
25. *Monolitická architektura* [online]. USA: Experfy, 2018 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.experfy.com/blog/microservices-vs-monolith-which-architecture-is-the-best-choice-for-your-business>.
26. *Stack Overflow Survey* [online]. USA: Stack Exchange, Inc., 2019 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://insights.stackoverflow.com/survey/2019>.
27. *Angular* [online]. USA: Medium, 2018 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://blog.usejournal.com/3-reasons-why-angular-6-is-the-future-of-enterprise-scale-web-applications-7bac6edf133>.
28. *VueJS vs ReactJS* [online]. Canada: Towards Data Science Inc., 2020 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://towardsdatascience.com/vuejs-vs-reactjs-which-will-reign-in-2020-c5591213784c>.
29. *VueJS* [online]. Čína: Evan You, 2019 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://vuejs.org>.
30. *Spring Boot* [online]. USA: VMware, Inc., 2020 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://spring.io/projects/spring-boot>.
31. *PostgreSQL* [online]. USA: The PostgreSQL Global Development Group, 2020 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.postgresql.org>.
32. *Node.js* [online]. USA: Joyent, Inc., 2014 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://nodejs.org/en/>.
33. *MongoDB* [online]. New York: MongoDB, Inc., 2020 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.mongodb.com>.
34. *Mongoose* [online]. GitHub: Mongoosejs, 2018 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://mongoosejs.com/>.
35. *GraphQL vs REST* [online]. USA: Meteor Development Group Inc., 2017 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.apollographql.com/blog/graphql-vs-rest-5d425123e34b>.
36. *GraphQL* [online]. USA: The GraphQL Foundation, 2020 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://graphql.org>.
37. *Web vs aplikace* [online]. USA: JMango360, 2018 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://jmango360.com/wiki-pages-trends/mobile-app-vs-mobile-website-statistics/>.

38. *PWA* [online]. USA: Infrequently, 2015 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://infrequently.org/2015/06/progressive-apps-escaping-tabs-without-losing-our-soul/>.
39. *Nuxt.js* [online]. Amsterdam: Nuxt.js, 2019 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://nuxtjs.org>.
40. *Vuetify* [online]. USA: Vuetify, LLC, 2016 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://vuetifyjs.com/en/>.
41. *Traversy Media YouTube* [online]. YouTube: YouTube, 2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/channel/UC29ju8bIPH5as80GnQzwJyA>.
42. *GitHub* [online]. GitHub: GitHub, 2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://github.com>.
43. *GraphQL API s Node, Mongoose a Express* [online]. USA: Stream.io, Inc., 2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://getstream.io/blog/tutorial-create-a-graphql-api-with-node-mongoose-and-express/>.
44. *WebStorm* [online]. Česká Republika: JetBrains s.r.o., 2020 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.jetbrains.com/webstorm/>.
45. *Altair GraphQL* [online]. USA: Altair, 2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://altair.sirmuel.design>.
46. *HTML5 audio limitations* [online]. USA: IBM, 2012 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.ibm.com/developerworks/library/wa-ioshtml5/wa-ioshtml5-pdf.pdf>.
47. *Facebook - podporované prohlížeče* [online]. USA: Facebook, 2020 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/help/211644178877843>.
48. *TypeScript vs JavaScript* [online]. USA: ITNEXT, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://itnext.io/choosing-typescript-vs-javascript-technology-popularity-ea978afd6b5f>.
49. *Vue Apollo* [online]. Git Hub: Vue Apollo, 2018 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://apollo.vuejs.org>.
50. *Apollo GraphQL dokumentace* [online]. GitHub: Apollo GraphQL, 2020 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: www.apollographql.com/.
51. *Vue Native* [online]. Indie: GeekyAnts, 2018 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://vue-native.io>.
52. *Vue Native kritika* [online]. Indie: Medium, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://medium.com/datadriveninvestor/vue-native-is-best-to-create-native-apps-here-is-why-d018d96dd8e9>.
53. *NativeScript-Vue* [online]. USA: Progress, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://nativescript-vue.org>.
54. *Ionic* [online]. USA: Drifty, 2013 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://ionicframework.com>.

55. *Quasar* [online]. GitHub: Quasar, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://quasar.dev>.
56. *Adobe PhoneGap* [online]. USA: Adobe, 2009 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://phonegap.com>.

Příloha B

Diagram nasazení

Obrázek B.1: Diagram nasazení

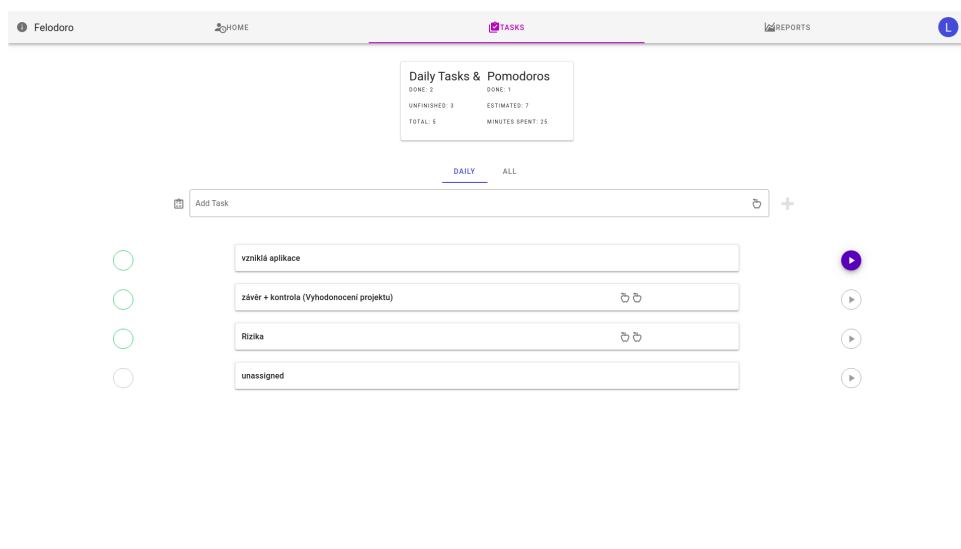
Příloha C

Screenshots z aplikace

Obrázek C.1: Domovská stránka v mobilní aplikaci

C. Screenshoty z aplikace

Obrázek C.2: Sekce úkolů